

JAARVERSLAG 2025

HET FLEVO-LANDSCHAP

Natuur dichtbij

**HET FLEVO
LANDSCHAP**

Afier Afier Auditors B.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Inhoudsopgave

Deel 1 - Bestuursverslag	4
1. Verslag 2025 Raad van Toezicht	4
1.1 Natuur op de zeebodem	4
1.2 Overzicht werkzaamheden Raad van Toezicht	5
1.3 Samenstelling Raad van Toezicht en relevante nevenfuncties	7
2. Juridische structuur en governance	10
2.1 Juridische Structuur	10
2.2 Governance	10
Ad a. Onderscheid toezicht, besturen en uitvoeren	11
Ad b. Effectiviteit en efficiency van bestedingen	12
Ad c. Omgang met belanghebbenden	12
3. Het Flevo-landschap in kort bestek	15
3.1 Beleidsplan 2024-2027	15
1. Kwaliteitsnatuur	15
2. Natuur in het hart	15
3. Natuur als partner	16
3.2 2025 in vogelvlucht	16
3.3 Risicomanagement	17
3.4 Duurzaamheid	18
3.5 Beleggingsbeleid en vermogensbeheer	18
4. Doelrealisatie 2025	20
4.1 Kaderstelling en Kwaliteitsborging	23
4.2 Terreinbeheer	24
4.3 Natuurbeleving	28
4.4 Ontwikkelingen en Initiatieven	30
4.5 Samenwerking en Draagvlak	32
4.6 Aansturing en Ondersteuning	35
4.7 Projecten gefinancierd met gelden van de Postcode Loterij	37
5. Financiën	39
Deel 2 - Jaarrekening	41
Colofon	42

Deel 1 – Bestuursverslag

1. Verslag 2025 Raad van Toezicht

1.1 Natuur op de zeebodem

In 2025 was het 50 jaar geleden dat het Natuurpark Lelystad werd aangelegd. Een uniek natuurgebied aan de zuidkant van Lelystad waar grote hoefdieren leven, maar waar ook andere wilde dier- en plantensoorten voorkomen. Het Natuurpark Lelystad is in de afgelopen 50 jaar uitgegroeid tot een begrip voor veel Flevolandse en bezoekers uit andere provincies. Ooit aangelegd door de directie van de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders is het Natuurpark een voorbeeld van door mensenhanden aangelegde natuur. Een bijzondere plek waar een nieuwe visie op natuur, natuurbeheer en natuurbescherming zijn samengebracht.

Er is op een feestelijke wijze aandacht geschonken aan het 50-jarig jubileum van het Natuurpark. Echter, in december 2025 ontstonden er ook grote zorgen toen bekend werd dat het kabinet had besloten om op de nabijgelegen luchthaven F-35 toestellen te stationeren. Weinig later werd bekend dat de nieuwe regering Airport Lelystad wil openstellen voor de burgerluchtvaart. Deze activiteiten zullen ongetwijfeld een forse impact hebben op het Natuurpark.

Destijds zijn de IJsselmeerpolders ontwikkeld als oplossing voor de overstromingen van de Zuiderzee en het verkrijgen van extra landbouwgrond ten behoeve van de

voedselvoorziening. Er ontstond een strak en grootschalig landschap dat voorzag in een enorm landbouwareaal, ruimte voor het bouwen van nieuwe steden, dorpen en het inrichten van gebieden voor nieuwe natuur en recreatie. Inmiddels wordt ook Flevoland geconfronteerd met complexe vraagstukken. Denk aan het onttrekken van gronden ten behoeve van defensie, de burgerluchtvaart, de enorme behoefte aan ruimte om woonhuizen en bedrijventerreinen te bouwen, het intensieve watergebruik, bodemdaling en verzilting. Tal van ontwikkelingen die leiden tot een voortdurende belangenafweging en waarbij functies als natuur, landbouw, wonen, recreatie en defensie in toenemende mate met elkaar concurreren. Ontwikkelingen die effect hebben op de natuur in Flevoland. Het Flevo-landschap zal in deze snel veranderende omgeving zijn rol van natuurbeheerder met veel energie voortzetten en continu aandacht blijven besteden aan de kwetsbare natuur en het in een goede conditie houden van de beheerde natuurgebieden.

Dit doen wij samen met onze partners, de Provincie, de Flevolandse gemeenten, onze pachters, onze burens, de agrariërs en onze begunstigers. Continu zullen wij werken aan het versterken van de kwaliteit en de veerkrachtigheid van de natuur en waar nodig het herstel hiervan. Wij voelen ons hierin gesteund door veel Flevolandse die

de door Het Flevo-landschap beheerde natuurgebieden regelmatig bezoeken, enthousiast zijn over de diversiteit, de mogelijkheden om er te recreëren en die op verschillende manieren een bijdrage leveren aan het werk van Het Flevo-landschap. Hiervoor zijn wij iedereen bijzonder dankbaar en het stimuleert ons als Raad van Toezicht om onze taak met extra enthousiasme uit te oefenen.

1.2 Overzicht werkzaamheden Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht heeft als belangrijke taak toe te zien op het door de directeur-bestuurder gevoerde beleid en daarmee op de realisatie van de doelen van de organisatie. Daarbij ziet de Raad van Toezicht erop toe dat Het Flevo-landschap handelt in overeenstemming met de doelen in de statuten. Zij heeft oog voor risico's en daarnaast voor gevolgen van (maatschappelijke) ontwikkelingen in de omgeving van Het Flevo-landschap. Naast het toezien, is de Raad van Toezicht ook sparringpartner voor de directeur-bestuurder. Onder andere in themabijeenkomsten, vaak in aanwezigheid van het management, wordt hier verder inhoud aan gegeven. Verder is de Raad werkgever van de directeur-bestuurder.

De voorzitter van de Raad van Toezicht voert periodiek overleg met de directeur-bestuurder. In 2025 heeft de voorzitter negen keer een werkoverleg gehad met de directeur-bestuurder.

De Raad van Toezicht is in 2025 zeven keer in vergadering bijeengekomen. Daarnaast hebben er vier extra Teams-overleggen plaatsgevonden die in het teken stonden van het bespreken van de voortgang van het plan "Toekomstbestendig Flevo-landschap".

In juni 2025 bracht de Raad van Toezicht een veldbezoek aan natuurgebied Wilgenbos in Almere, waar we onder begeleiding van een van de boswachters samen met de directeur en het management een interessante wandeling hebben gemaakt en kennisnamen van onder meer de algemene inrichting van dit gebied, de staat van de natuur en recent aangebrachte wijzigingen in de inrichting van dit gebied.

We hebben het jaar afgesloten door als Raad van Toezicht deel te nemen aan de kerstbijeenkomst in het Natuurpark.

Binnen de Raad van Toezicht zijn er drie commissies.

1. De Audit Commissie houdt specifiek toezicht op de financiële ontwikkelingen. De Audit Commissie heeft in 2025 vijf keer vergaderd. Naast het optimaliseren van de bedrijfs- en financiële processen, waren het Programma Nieuwe Natuur, de jaarcontrole en financiële rapportages onderwerpen van gesprek. Ook was er aandacht voor risicomanagement, frauderisico's en het beleggingsstatuut.
2. De Kwaliteitscommissie houdt specifiek toezicht op de duurzame kwaliteit van de werkzaamheden en het beheer op de langere termijn. De Kwaliteitscommissie adviseert over visies en kaders rond de thema's natuur, landschap, recreatie, cultuurhistorie en gebieden. Daarnaast kan de commissie de inhoudelijke en beheer-technische afwegingen bespreken. In 2025 heeft de Kwaliteitscommissie bijzondere aandacht geschonken aan de aanpak van het organisatieplan en positionering. Er is veel aandacht geschonken aan de voortgang van het provinciale Programma Nieuwe Natuur, waaronder project Noorderwold Eemvallei. Daarnaast heeft de Kwaliteitscommissie stil gestaan het opstellen van een kwaliteitshandboek, ijkpunten

en kwaliteitsbeleid. De Kwaliteitscommissie is in 2025 vier keer bijeengekomen.

3. De Remuneratiecommissie stelt jaarlijks een beoordeling op van het functioneren van de directeur-bestuurder en beheert de beloning van de directeur-bestuurder. Hiertoe stelt zij een remuneratierapport op waarin het functioneren van de directeur-bestuurder wordt beschreven en het gevoerde beloningsbeleid. De Remuneratiecommissie kan ook aanbevelingen geven. In 2025 is de commissie één keer bijeengekomen. Bovendien heeft de Remuneratiecommissie een gesprek gevoerd met het management van het Flevo-Landschap. Ook werden er, zoals al eerder genoemd, regelmatig werkoverleggen gevoerd tussen de voorzitter van de Raad van Toezicht en de directeur-bestuurder.

De Raad van Toezicht dient het eigen functioneren jaarlijks te evalueren, dit mede in het licht van de (maatschappelijke) omgeving en de ontwikkelingen daarin. Tijdens elke evaluatie wordt kritisch gekeken naar het eigen functioneren en het samenspel tussen Raad van Toezicht, directeur en werkorganisatie. De bestuursopdracht van het betreffende jaar, die als dashboard fungeert om de ontwikkelingen en resultaten goed te kunnen monitoren, is hier een belangrijke graadmeter voor. Het belang van een goed evenwicht tussen opgaven en middelen wordt daarin benadrukt.

Onder leiding van een extern bureau heeft er een zelfevaluatie plaatsgevonden.

Naast de ieder jaar terugkomende onderwerpen uit de Planning en Control-cyclus heeft de Raad van Toezicht met de directeur-bestuurder intensief van gedachten gewisseld en

besluiten genomen over de volgende onderwerpen:

- De ontwikkelingen en dilemma's rond de deelprojecten in het kader van Programma Nieuwe Natuur Flevoland: Noorderwold-Eemvallei, Schokland en Gouden Randen.
- De verwerving en verkoop van gronden en opstallen.
- De bestuursopdracht voor de directeur-bestuurder en de monitoring hiervan.
- Dossier Staatssteun.
- Het professionaliseren van de afdeling Finance en het aanscherpen van de processen en plannen rond de begrotingen.
- Het bespreken van het jaarplan en de begroting.
- De aandachtspunten uit de zelfevaluatie van de Raad van Toezicht.
- De reglementen van de kwaliteitscommissie, de auditcommissie en remuneratiecommissie.
- Het herinrichten van risicomanagement.
- Het bespreken van de voortgang en het bijstellen van het plan "Toekomstbestendig Flevo-landschap".
- 50-jaar Natuurpark Lelystad

Wij hebben als Raad van Toezicht aandacht voor de criteria van en de discussie over goed bestuur en de good governance regels in de non-profit sector en volgen de ontwikkelingen in het kader van de brancheorganisatie Goede Doelen Nederland. Ook de criteria van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) worden nauwlettend gevolgd.

De Raad van Toezicht is ook dit jaar weer bijzonder blij met de financiële bijdrage van Postcode Loterij Nederland. Deze bijdrage is zeer belangrijk om bijzondere en grote projecten te kunnen uitvoeren en meer activiteiten gericht op een breed publiek te kunnen aanbieden.

De korte lijnen naar, de goede samenwerking met en de bijdragen van de provincie Flevoland worden zeer gewaardeerd. De Raad van Toezicht wil ook het belang van een uitstekende samenwerking met gemeenten en het waterschap benadrukken.

Het samen optrekken met collega groene organisaties, met respect voor elkaars kwaliteiten en aanvullend op elkaars competenties, is eveneens van groot belang. Stichting Flevo-landschap is evenals de andere provinciale landschappen en de landschapsbeheer-organisaties aangesloten bij Stichting LandschappenNL, de gezamenlijke koepelorganisatie. LandschappenNL zorgt onder meer voor de landelijke en Europese belangenbehartiging en is ook het forum waar veel informatie en kennis onderling gedeeld wordt tussen de lid-organisaties. Dit gebeurt zowel op het niveau van directeur-bestuurder als de Raad van Toezicht.

In 2025 is er veel aandacht uitgegaan naar het opstellen van het veranderplan "Toekomstbestendig Flevo-landschap", wat de organisatie beter voorbereid op toekomstige en financiële uitdagingen. Er is in deze periode veel geleverd van de medewerkers van Het Flevo-landschap. Daarom wil de Raad van Toezicht nadrukkelijk haar grote waardering uitspreken voor de wijze waarop alle medewerkers zich hebben ingezet en het vele werk dat zij hebben verricht in een voor Het Flevo-landschap intensief en bijzonder jaar. De werkorganisatie heeft zich het afgelopen jaar volop en met veel energie gericht op het beheer en de ontwikkeling van onze mooie natuurterreinen, hierbij gesteund door het bedrijfsbureau. Voorts een bijzonder woord van dank voor het managementteam, dat samen met de directeur-bestuurder gedurende een hectisch jaar de voortgang van de organisatie heeft geborgd.

Tot slot nog een woord van dank voor de vrijwilligers van Het Flevo-landschap. Dankzij hun inzet maken zij extra dingen mogelijk bij het beheer van natuur, landschap en cultuurhistorie. Wij koesteren de natuur die wij beheeren en ontvangen elk jaar miljoenen bezoekers in onze gebieden. Dat zou niet mogelijk zijn geweest zonder de hulp, inzet en bijdragen van alle betrokkenen, Provincie Flevoland, de vele vrijwilligers en al onze begunstigers en bedrijfsrelaties. Hen allemaal willen wij heel hartelijk bedanken voor hun inzet en de resultaten die daarmee bereikt zijn in 2025.

Namens de Raad van Toezicht,
Aad Slot, Voorzitter

1.3 Samenstelling Raad van Toezicht en relevante nevenfuncties

De Raad van Toezicht is ingesteld op 30 december 2012.

Leden van de Raad van Toezicht zijn niet bezoldigd, maar ontvangen een onkostenvergoeding.

Raad van Toezicht (per 31-12-2025):

Lid	Hoofdfunctie	Nevenfuncties
Dhr. A.N.J. Slot <i>(voorzitter RvT, lid van Remuneratie commissie)</i>	Managing Director Stichting Scheepvaart	- Directeur AZVZ Services BV - Voorzitter EFO Paardenverzekering - Penningmeester Bewonersvereniging Golfpark Lelystad
Dhr. A.J. Lok <i>(voorzitter Audit commissie)</i>	Trainer en adviseur bij Kriton B.V.	- Lid bestuur Faculty Audit & Assurance, NBA - Lid Raad van Toezicht Stichting Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland
Dhr. A.E.O. van den Berg <i>(voorzitter van Remuneratiecommissie)</i>	Directeur/eigenaar MediaActivationCo. B.V./ AS WE SPEAK Media B.V. /Sponsoringbureau B.V.	- Raad van advies CVTD - Lid Raad van Commissarissen keuken Kampioen Divisie (Coöperatie Eerste Divisie)
Mw. H.S. Boerrigter <i>(voorzitter van Kwaliteitscommissie)</i>	Programmaleider DAW-Kennisprogramma <i>(Deltaplan Agrarisch Waterbeheer)</i>	- Lid bestuur Stichting Water, Wonen en Natuur - Voorzitter RV Pontos - Belangenbehartiger Flevoland voor Stichting Wandelnet
Dhr. P.G.A.M. Persoon <i>(lid van Kwaliteitscommissie)</i>	-	- Voorzitter adviescommissie Regio Deal Nieuw Land - Coördinator Vrijwilligersmanagement Rode Kruis Almere
Mw. C. Huberts <i>(lid van Audit Commissie)</i>	Directeur/eigenaar van Chuberts Strategisch Advies	- Lid bestuur Stichting Leergeld Randmeren - Jurylid PMO-Global Awards

Voorwoord

Het jaar 2026 is een bijzonder jaar voor Het Flevo-landschap. Onze organisatie bestaat dan 40 jaar - net zo lang als de provincie Flevoland zelf. Bij de oprichting leefde breed de overtuiging dat ook deze nieuwe provincie een Landschapstichting nodig had. Een organisatie die de kwaliteit van het unieke landschap, de natuur en het erfgoed zou bewaken en versterken tijdens de verdere ontwikkeling van Flevoland.

Veertig jaar later is onze missie nog altijd actueel. Flevoland ontwikkelt zich snel en de druk op de ruimte neemt toe. Daarmee groeit ook de druk op natuur, landschap en erfgoed. Juist daarom blijven wij ons inzetten voor een waardevol en robuust netwerk van natuur en landschap: gebieden die dichtbij voelen voor alle Flevolandse en bijdragen aan een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving.

Het jaar 2026 is niet alleen een jubileumjaar, maar ook een jaar van vernieuwing. De Nederlandse en Flevolandse samenleving staan voor grote opgaven. Dat vraagt van ons dat we niet alleen terugkijken en vieren wat we in 40 jaar samen hebben bereikt, maar vooral ook vooruitkijken en samen werken aan oplossingen voor de toekomst. In 2025 hebben wij gewerkt aan een nieuw Meerjarenbeleidsplan 2026–2030. De strategische keuzes in dit plan geven richting aan ons werk in de komende jaren. Daarbij kiezen wij voor realistisch optimisme. Met oog voor de capaciteit van onze organisatie leveren wij een passende bijdrage aan het versterken van de natuur, in samenhang met andere belangrijke opgaven, zoals natuur-inclusieve

landbouw en de ontwikkeling van groene steden met vitale inwoners.

Een belangrijk aandachtspunt is de financiering van ons werk. Door sterk gestegen kosten in de afgelopen jaren, terwijl de inkomsten niet in hetzelfde tempo zijn meegegroeid, hebben wij onze ambities moeten aanpassen aan de beschikbare middelen.

In 2025 zijn we gestart met een herijking van onze organisatie, zodat we beter voorbereid zijn op de uitdagingen van de komende jaren. Ook in 2026 blijven we werken aan het vergroten van onze efficiëntie en het versterken van onze toekomstbestendigheid.

Naast beleidsontwikkeling en organisatieversterking werken we in 2026 aan diverse concrete projecten. Zo starten we met de inrichting van nieuwe natuurgebieden bij Schokland en Noorderwold-Eemvallei Noord (A6), met aandacht voor natuurkwaliteit, beleving en een zorgvuldige landschappelijke inpassing.

Daarnaast bereiden we investeringen voor binnen het Uitvoeringsprogramma Almeerse Poort (Nationaal Park Nieuw Land). Dit betreft de gebieden Lepelaarplassen, Natte Graslanden, Wilgenbos, Wilgeneiland en Vaartsluisbos. In het Vaartsluisbos werken we onder meer aan de verbetering van het fietspad.

Philip Makkink, directeur Het Flevo-landschap

2. Juridische structuur en governance

2.1 Juridische structuur

De stichting heeft de naam Stichting Flevo-landschap en is statutair gevestigd te Lelystad. Gedurende het boekjaar 2025 hebben er geen wijzigingen in de statuten of het directiereglement plaatsgevonden. De stichting kent een Raad van Toezicht en een directeur-bestuurder.

Bezoldiging directie

De Raad van Toezicht heeft, op advies van de Remuneratiecommissie, het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd. De laatste evaluatie van het beloningsbeleid heeft in 2022 plaatsgevonden.

Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt Stichting Flevo-landschap de Regeling beloning directeuren van goede doelen-organisaties (zie goededoelennederland.nl). De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging van de situatie bij directeur-bestuurder J. Ph. Makkink vond plaats door de Remuneratiecommissie. Dit leidde tot een zogenaamde BSD-score van 450 punten met een maximaal jaarinkomen van € 144.154,= (peildatum 1 juli 2025).

De voor de toetsing, aan de geldende maxima, relevante werkelijke jaarinkomens van de directie bedroegen (2025 in EUR) voor de heer J.Ph Makkink (1 FTE/12 mnd.) EUR 125.594,- (inclusief pensioenpremie). Deze beloning bleef binnen de geldende maxima.

Het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellingsen, de werkgeversbijdrage pensioen, de pensioencompensatie en de overige beloningen op termijn bleven binnen het in de regeling opgenomen maximumbedrag. De belaste vergoedingen/bijtellingsen, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn stonden bovendien in een redelijke verhouding tot het jaarinkomen.

2.2 Governance

Het Flevo-landschap is een door het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) erkend goed doel. Goede doelen leggen verantwoording af aan donateurs en de maatschappij over de besteding van hun middelen. Heldere regels dragen bij aan transparantie en zorgen voor een zorgvuldige toelichting op werkwijze, governance en behaalde resultaten.

Het CBF werkt met een Erkenningsregeling waarin normen zijn vastgelegd voor goed bestuur, verantwoording en toezicht. Deze regeling is de afgelopen jaren doorontwikkeld. Daarbij zijn ook de categorie-indeling en bijbehorende normen aangepast, onder meer om beter aan te sluiten bij verschillen in omvang en complexiteit van organisaties.

Het Flevo-landschap valt binnen deze systematiek in categorie E. Dit betekent dat de organisatie moet voldoen aan zwaardere eisen op het gebied van governance, financiële verantwoording en toezicht. Bij de meest recente beoordeling is vastgesteld dat Het Flevo-landschap aan deze normen voldoet en daarmee de CBF-Erkenning behoudt.

Voor de leden van Goede Doelen Nederland gelden de volgende codes, regels en richtlijnen:

- SBF-code voor Goed Bestuur. SBF staat voor Stichting Samenwerkende Branche-organisaties Filantropie, opgericht in 2011 met als doel het bevorderen van de maatschappelijke rol en betekenis van de filantropie binnen Nederland. SBF heeft een Code voor Goed Bestuur opgesteld, waaraan ook Het Flevo-landschap zich committeert.
- Richtlijn RJ650 en Richtlijn C2 (onderdeel van richtlijnen voor de jaarverslaggeving van de Raad voor de jaarverslaggeving) en aanbeveling Toepassing Richtlijn 650 'kostentoerekening beheer en administratie'.
- Erkenningsregeling Goede Doelen (CBF).
- Regeling beloning directeuren van goede doelen.
- Richtlijn Financieel Beheer goede doelen.
- Handreiking verwerking en waardering van nalatenschappen belast met (vrucht)gebruik.

De Raad van Toezicht en de directeur-bestuurder onderschrijven de drie principes van de Code Goed Bestuur voor Goede Doelen en geven in deze verantwoordingsverklaring aan hoe Het Flevo-landschap hiermee omgaat.

De drie principes zijn:

- a) Onderscheid toezicht, besturen en uitvoeren.
- b) Effectiviteit en efficiency van bestedingen.
- c) Omgang met belanghebbenden.

Ad a. Onderscheid toezicht, besturen en uitvoeren

Bestuurlijke organisatie

- Het Flevo-landschap hanteert een in de statuten vastgelegd toezicht door de Raad van Toezicht op de directie. De Raad van Toezicht heeft daarnaast een adviserende rol voor de directeur-bestuurder.
- De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor de opstelling van het beleid en de uitvoering van het werk. De kaders hiervoor worden gevormd door de statutaire doelstellingen en het meerjarenbeleidsplan 2024-2027. Deze worden jaarlijks uitgewerkt in een Jaarplan en Jaarbegroting, welke door de Raad van Toezicht worden goedgekeurd. De directeur is daarbij gebonden aan het Directiereglement.
- De leden van de Raad van Toezicht vervullen hun toezichtstaak voor een periode van maximaal vier jaren en zijn in principe eenmaal herbenoembaar. In 2014 is een rooster van aftreden ingesteld, dat jaarlijks wordt geactualiseerd. De leden van de Raad van Toezicht vervullen hun functie onbezoldigd. Zij hebben wel recht op vergoeding van in hun functie gemaakte onkosten.
- De Raad van Toezicht vergadert minimaal vier keer per jaar. Ter voorbereiding van de vergaderingen functioneert een Audit Commissie bestaande uit twee leden van de Raad van Toezicht. Elke vergadering van de Raad van Toezicht wordt door de directeur-bestuurde en de voorzitter voorbereid.
- Een Kwaliteitscommissie adviseert de Raad van Toezicht over visies op de thema's natuur, landschap, recreatie en cultuurhistorie en de functies die daarbij een rol spelen, alsook gebiedsvisies en beheerkaders. Twee leden van de Raad van Toezicht hebben zitting in de Kwaliteitscommissie.
- Ieder jaar voert de Remuneratiecommissie een beoordelingsgesprek met de directeur.
- In het beoordelingsgesprek wordt ook getoetst of voldaan is aan de regeling beloningen

van Goede Doelen Nederland en of er sprake is of is geweest van integriteitsissues. Twee leden van de Raad van Toezicht hebben zitting in de Remuneratiecommissie.

Werkorganisatie

- De directeur opereert in de werkorganisatie samen met een Managementteam (MT) dat wordt gevormd door de hoofden van de inhoudelijke afdelingen Beleid, Kwaliteit & Ontwikkeling, Natuur- en Landschapsbeheer, Marketing, Communicatie & Natuurbeleving en de afdeling Bedrijfsvoering. Het MT vergadert eens in de twee weken.
- De afdelingen kennen elk een eigen afdelingsoverleg.
- Binnen de organisatie zijn een interim-controller en een assistent-controller aanwezig. Organisatorisch vallen zij onder het hoofd van de afdeling Bedrijfsvoering. Het hoofd Bedrijfsvoering neemt deel aan de vergaderingen van de Audit Commissie.
- Het Flevo-landschap heeft een Personeelsvertegenwoordiging (PVT), bestaande uit, in 2025, vier werknemers uit de organisatie. In 2025 hebben er vier officiële overlegvergaderingen met de directie plaats gevonden en daarnaast zijn er diverse gesprekken gevoerd in het kader van een toekomstbestendig Flevo-landschap. In de overlegvergaderingen zijn diverse onderwerpen aan bod gekomen, zoals de opleidingsovereenkomst, een hybride werken regeling en een beeldschermbril regeling. Ook heeft de PVT er advies uitgebracht in het kader van het toekomstbestendig Flevo-landschap. Onderwerpen die mede ingebracht zijn door collega's, die de PVT steeds beter weten te vinden. Ook is de PVT in 2025 actief bij alle teams in de organisatie langs gegaan om te horen welke onderwerpen en vragen er leven binnen de organisatie.
- Het Flevo-landschap heeft zowel een interne als een externe vertrouwenspersoon aangesteld. De externe vertrouwenspersoon heeft gerapporteerd dat er in het verslagjaar geen meldingen zijn gedaan. Bij de interne vertrouwenspersoon zijn zes gesprekken aangevraagd. Twee gesprekken zijn beoordeeld als situatie die niet tot scope van de vertrouwenspersoon hoort. Vier van de zes gesprekken zijn direct herleidbaar naar de onrust in de organisatie en zijn geregistreerd als melding.
- Op de website staat onze klachtenprocedure vermeld. Tevens is een link opgenomen naar ons (externe) meldpunt integriteitsschendingen. Ons integriteitsbeleid, inclusief de procedures, voldoen aan de eisen die het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) daaraan stelt.
- In de werkorganisatie worden jaarlijks functioneringsgesprekken gevoerd tussen

medewerkers en leidinggevenden om de medewerkers optimaal te kunnen blijven inzetten en te stimuleren zich te blijven ontwikkelen.

- Het bezoldigingsbeleid van de medewerkers is conform de CAO Bos en Natuur. In november 2025 is een nieuwe cao overeengekomen voor de periode van twee jaar (looptijd 1 juli 2024 t/m 30 juni 2026).

Ad b. Effectiviteit en efficiency van bestedingen

Gerichtheid op doelstellingen

Het Flevo-landschap streeft naar een efficiënte en doelmatige besteding van de middelen voor de doelstellingen (zie hoofdstuk 3). Zoveel mogelijk activiteiten van de organisatie zijn direct hierop gericht. Daarnaast zijn er activiteiten van bestuur en werkorganisatie die voorwaardenscheppend zijn voor een goede taakvervulling ten behoeve van de doelstellingen. Het Flevo-landschap is gecertificeerd natuurbeheerder voor SNL (Subsidiestelsel Natuur en Landschap). Dit betekent dat de werkprocessen verlopen conform het ontwikkelde Kwaliteitshandboek SNL.

Planning & control-cyclus

- Het Flevo-landschap hanteert een meerjarenbeleidsplan met een (meerjaren-)begroting. Jaarlijks wordt binnen het kader van het meerjarenbeleidsplan een jaarplan en jaarbegroting opgesteld met concrete (deels meetbare) doelen, bij voorkeur gericht op effecten dan wel inspanningen. Ten aanzien van kosten van natuurbeheer en publieksbereik worden kengetallen en prestatie-indicatoren opgenomen.
- Jaarverslag en jaarplan kennen dezelfde systematiek, zodat de bereikte resultaten vergeleken kunnen worden met de voornemens.
- Eens per kwartaal wordt middels kwartaalrapportages met toelichting de voortgang en de prognose gerapporteerd en besproken binnen het MT, de Audit Commissie en de Raad van Toezicht.
- De Raad van Toezicht wordt elke vergadering, door de directeur, geïnformeerd over de voortgang op hoofdlijnen en over relevante afwijkingen.

Ad c. Omgang met belanghebbenden

Het Flevo-landschap ambieert een organisatie te zijn die in open wisselwerking met de maatschappelijke omgeving opereert. Zij ziet als maatschappelijke omgeving zowel de begunstigers, sponsors en vrijwilligers, alsook de beleidsmatige en bestuurlijke omgeving. Het Flevo-landschap informeert de belanghebbenden met diverse uitingen, waar

onder: website, magazine, digitale nieuwsbrief, sociale media, jaarverslag en jaaroverzicht en folders over terreinen en onderwerpen.

Stakeholders

Het Flevo-landschap betreft de bestuurlijke en maatschappelijke omgeving bij de evaluatie en het formuleren van het beleid. Het Flevo-landschap participeert in uiteenlopende gremia en processen. Met regelmaat zijn er op zowel ambtelijk als bestuurlijk niveau contacten met de relevante overheden en collega-organisaties.

Omgang met begunstigers, sponsors en bezoekers

- Het Flevo-landschap heeft een beleid t.a.v. sponsors geformuleerd. Met elke zakelijke vriend wordt een contract afgesloten waarin prestaties en tegenprestaties worden benoemd. Met de Vrienden van Het Flevo-landschap wordt goed en regelmatig contact onderhouden.
- De organisatie kent een klachtenregeling en -registratie voor externen. Dit is een algemene regeling, die wij laagdrempelig openstellen en waar mensen met allerlei soorten meldingen terecht kunnen. In 2025 hebben wij in totaal 15 klachten en meldingen ontvangen. Dat zijn er 24 minder dan in 2024 en 34 minder dan in 2023. Volgens ons is dit een teken dat ons klachtensysteem en de daaraan gekoppelde oplossingen voor problemen werken. De klachten en meldingen in 2025 gingen hoofdzakelijk (11 keer) over het aangepaste hondenbeleid in onze natuurgebieden. Sinds 2025 dienen honden in veel van onze natuurgebieden aangeliind te zijn om geen overlast te veroorzaken bij andere bezoekers, andere honden en in het wild levende dieren. De overige klachten gingen over ons beheer (knotwilgen bij Urk en het gevoerde beheer op Schokland), overlast en agressief gedrag van vissers en het geplande vliegverkeer op Airport Lelystad. Alle klachten zijn door een medewerker beantwoord, waarbij tekst en uitleg is gegeven over ons beleid en de keuzes die we daarbij maken.

Vrijwilligers

- 136 vrijwilligers zetten zich regelmatig in voor de doelstellingen van Het Flevo-landschap. Zowel vanuit hobby en als uit maatschappelijke betrokkenheid. Vrijwilligers zijn actief als gastvrouw/-heer in de bezoekerscentra, als gids of vrijwillige boswachter in de natuurgebieden, bij het inventariseren van flora en fauna en in het beheerwerk. De inzet is wisselend, van 1x per maand tot meerdere keren per week. De totale

inzet voor 2025 is nog niet geïnventariseerd, maar die is de laatste jaren boven de 8fte.

- Met elke individuele vrijwilliger is een vrijwilligersovereenkomst gesloten waarin de wederzijdse rechten en plichten zijn benoemd. De basis voor de samenwerking is het vrijwilligersbeleid.
- In 2025 vonden er twee vrijwilligersbijeenkomsten plaats: het vrijwilligersuitje en de eindejaarsbijeenkomst. Net als in 2024 werd dit door de vrijwilligers zeer gewaardeerd. Daarnaast zijn er voor de verschillende groepen bijeenkomsten geweest om bij te praten of ervaringen uit te wisselen.
- Het Flevo-landschap betreft en overlegt met vrijwilligers bij diverse projecten omdat we hun kennis en ervaring van belang vinden.
- Vrijwilligers ontvingen iedere eerste maandag van de maand de nieuwsbrief, de Kiekenbrief per mail, met veel leuke en praktische info.
- In de vorm van lezingen en excursies is aan kennis- en deskundigheidsontwikkeling gedaan. Deze worden erg gewaardeerd.
- Er wordt passief via de website geworven en verrassend genoeg blijft de spontane toestroom hoog.

Interne communicatie

- In het MT-overleg vindt de beleidsvoorbereiding en besluitvorming binnen de werkorganisatie plaats. De afdelingshoofden geven een terugkoppeling in hun afdelingsoverleggen van hetgeen besproken en besloten is.
- In de afdelingsoverleggen wordt informatie binnen de afdelingen uitgewisseld en het werk voorbereid.
- Het Flevo-landschap beschikt over een intranet dat goed gebruikt wordt door medewerkers en vrijwilligers.
- Er zijn diverse interne overlegstructuren om de voortgang van activiteiten en projecten te bespreken en regelmatig te evalueren.

Schikking klachtprocedure staatssteun

In eerdere jaarverslagen is melding gemaakt van een risico in verband met een klacht bij de Europese Commissie over vermeende staatssteun via de voormalige PNB-regeling. Deze regeling, die liep van 1993 tot en met 2011, maakte grondaankoop door natuurbeschermingsorganisaties voor natuurbehoud mogelijk. De Vereniging Gelijkberechtiging Grondbezitters (VGG) diende hierover in 2008 een klacht in.

In 2024 is deze procedure beëindigd doordat betrokken partijen een schikking hebben getroffen. De VGG heeft de klacht ingetrokken en de Europese Commissie heeft het dossier gesloten. Daarmee is de onzekerheid over mogelijke financiële gevolgen weggenomen. De bijbehorende verplichtingen en rentelasten zijn conform de geldende verslaggevingsregels verwerkt in de jaarrekening.

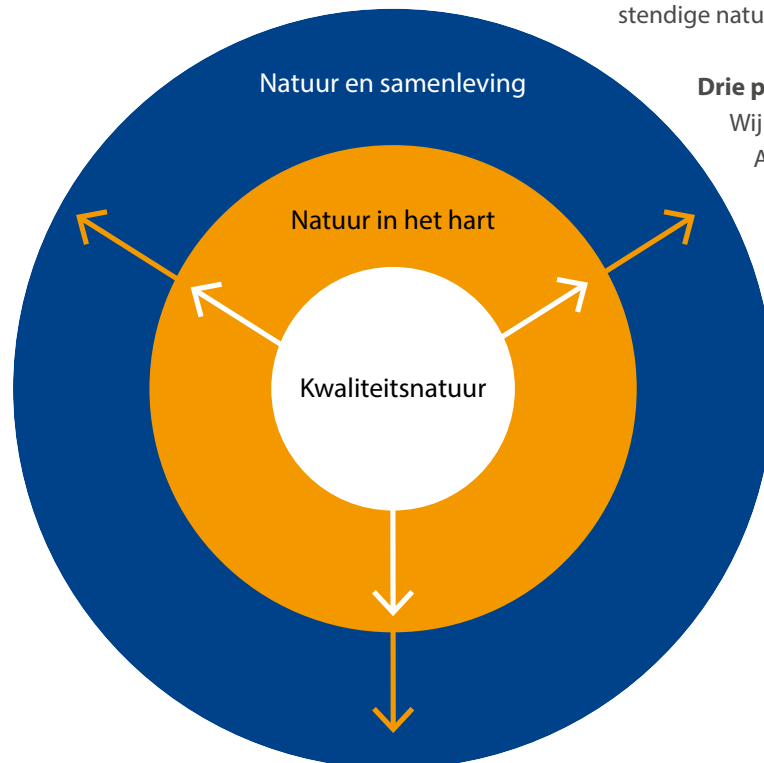

3. Het Flevo-landschap in kort bestek

3.1 Beleidsplan 2024-2027

Eind 2023 is het beleidsplan 2024-2027 als richtinggevend kader voor het werk van Het Flevo-landschap vastgesteld met als titel 'Veerkrachtige natuur dichtbij'.

Onze missie luidt: 'Wij behouden, beschermen en beheeren natuurgebieden, landschappen en cultureel erfgoed in Flevoland'. Wij vinden dat natuur in een aantrekkelijk landschap de motor van een gezonde leefomgeving is. Met een groeiend aantal inwoners en een toenemende druk op onze groene omgeving houdt Het Flevo-landschap vast aan ruimte voor waardevolle en toekomstbestendige natuur.

Drie pijlers

Wij onderscheiden drie pijlers in onze ambitie. Allereerst dragen wij de verantwoordelijkheid voor onze eigen terreinen, waar we als natuurorganisatie Kwaliteitsnatuur willen realiseren. De tweede pijler richt zich op de verbinding met mensen, primair de inwoners van Flevoland (Natuur in het hart). De derde pijler richt zich op de bijdrage die wij, met onze kennis en ervaring, kunnen bieden aan de grote uitdagingen in onze samenleving rond bijvoorbeeld biodiversiteit en klimaatadaptatie (Natuur als partner).

1. Kwaliteitsnatuur

We streven in onze natuurgebieden naar veerkrachtige ecosystemen met een grote biodiversiteit aan planten en dieren. Door natuurgebieden met elkaar te verbinden wordt de natuur sterker, wordt de biodiversiteit groter en groeit de kans op het voortbestaan van soorten. We monitoren voortdurend onze gebieden. Daar waar het kan laten we natuurlijke processen zoveel mogelijk hun eigen gang gaan. We creëren de randvoorwaarden waarbinnen natuur tot bloei kan komen. We passen de inrichting en beheer alleen aan als dat de natuur en onze leefomgeving ten goede komt. Flevoland bestaat dankzij ingrijpen van de mens. Ook de Flevolandse natuur kan niet bestaan zonder goed beheer.

2. Natuur in het hart

Onze natuurlijke omgeving is onze meest kostbare erfenis. Natuur heeft geholpen om vorm te geven aan onze geschiedenis, ons landschap, onze identiteit en onze economie. Het maakt mensen gezonder en verbetert de kwaliteit van leven. Het kunnen genieten van natuur is belangrijk. Natuurbeleving haalt het beste in mensen naar boven. Wij geloven dat een mooie ervaring zorgt voor betrokkenheid en bescherming van onze natuur. Het Flevo-landschap zorgt voor beleving die mensen in het hart raakt. Hoe meer en hoe directer mensen natuur kunnen beleven, hoe groter de verbinding met de natuur is. En daarmee het besef dat onze natuur ertoe doet. Daar zetten we als natuurorganisatie op in.

3. Natuur en samenleving

Natuur, landschap en cultuurhistorie zijn essentieel in onze leefomgeving. In een evenwichtig ingerichte provincie zijn zij in balans met wonen, werken en recreëren. Als provinciale natuurorganisatie is Het Flevo-landschap partner in een speelveld waar maatschappelijke uitdagingen als klimaatverandering, bodemdaling en biodiversiteit in de komende jaren van grote invloed zullen zijn. Natuur kan een belangrijke bijdrage leveren aan deze uitdagingen. Het Flevo-landschap zet haar kennis en ervaring in om samen de juiste oplossingen te vinden. We bereiken zoveel meer wanneer we elkaar inspireren, motiveren en positieve energie geven. Het Flevo-landschap is er om samen kansen te signaleren en te benutten.

Negen doelen

Gedurende de looptijd van het beleidsplan 2024-2027 geeft Het Flevo-landschap handen en voeten aan haar ambities door het concreet aan de slag te gaan met de onderstaande negen doelen. Voor elk doel zijn een of meerdere indicatoren benoemd.

Doel

1. Kwaliteitsnatuur

1.1 Versterken en behouden ecologische kwaliteit

1.2 Optimaliseren beheer

2. Natuur in het hart

2.1 Zichtbaar als natuurbeheerder

2.2 Dichter bij mensen door betere bezoekersontvangst

2.3 Meer inkomsten uit fondsenwerving

3. Natuur en samenleving

3.1 Effectieve samenwerking

3.2 Aandacht voor landschap

3.3 Uitbreiding terreinen

3.4 Grotere inzet vrijwilligers

3.2 2025 in vogelvlucht

Gedurende de winter van 2024/2025 stond Natuurpark Lelystad middenin de belangstelling van vogelkijkend Nederland. Er overwinterde namelijk een **dwergaalscholver**, een soort die normaal voorkomt in Midden-, Oost- en Zuid-Europa, het Midden-Oosten en Azië. In West-Europa is de dwergaalscholver een uitzonderlijk zeldzame dwaalgast. Maandenlang bezochten grote aantallen vogelliefhebbers en natuurfotografen het park in de hoop het dier voor de lens, de verrekijker of de telescoop te krijgen. Iets dat in veel gevallen ook prima lukte.

Het Flevo-landschap plantte in februari in diverse gebieden **nieuwe bomen** aan. Zo kwamen er 750 nieuwe populieren te staan in het Vaartsluisbos bij Almere. De geplante bomen zijn van de soort die goed bestand is tegen wind en bepaalde boomziekten en goed past bij

onze provincie. In het bosvak waar de nieuwe populieren zijn geplant, blijven enkele oude, dode stammen staan. Deze dode stammen bieden verschillende diersoorten, van spechten tot vleermuizen, een goede rust-, broed-, schuil- of foerageerplaats.

Het **elandengebied** in Natuurpark Lelystad werd in februari voorzien van vele nieuwe bomen. In dit geval gebeurde dat vooral als voedselvoorziening. Elanden eten hoofdzakelijk bladeren, knoppen, bast en twijgen van houtachtige planten. Om het voedselaanbod voor de elanden te vergroten en gevarieerder te maken, werden er dus vooral (voor elanden) lekkere boomsoorten aangeplant.

Veel mensen genieten van de natuur en houden zich netjes aan de toegangsregels. Een deel van hen doet dat helaas niet en bezoekt onze natuurgebieden met andere bedoelingen. Dat leidt tot groeiende problemen met afvaldumpingen, vandalisme, verstoringen van dieren en planten en diverse vormen van criminaliteit in onze gebieden. Om beter toezicht te kunnen houden op dit ongewenste gedrag, startte het landschap in maart een samenwerking met de **Buitengewoon Opsporing Ambtenaren (BOA's)** van de Omgevingsdienst Flevoland, Gooi en Vechtstreek. De BOA's zien toe op de naleving van toegangs- en gedragsregels en spreken bezoekers aan die zich hier niet aan (willen) houden.

Op 2 april arriveerde er een jonge **Pater Davidshert-hinde** uit AquaZoo Leeuwarden in Natuurpark Lelystad. De hinde gaat zorgen voor vers bloed in de kudde en voorkomt inteelt. De afgelopen tijd zijn om die reden al diverse mannelijke Pater Davidsherten geïntroduceerd.

In april openden de Almeerse wethouder Maaïke Vee-ningen, gedeputeerde Harold Hofstra en directeur van het Flevo-landschap Philip Makkink officieel het **drijven-de wandelpad** in het Wilgenbos in Almere. Het unieke wandelpad ligt diep in het Wilgenbos en voert bezoekers over de zwaai- en de Lage Vaart. Het pad drijft door gebruik van een vlechtwerk van wilgentenen en dikke buizen, en is begroeid met gras. Het lijkt een gewoon graspad, maar vissen, eenden en de bever kunnen er dus onderdoor zwemmen.

De noordrand van de Pampushout in Almere kreeg dit jaar een **'gouden rand'**. Het Flevo-landschap realiseerde langs het bestaande bos een waterpartij met natuurvriendelijke oevers en bosschages. De langgerekte strook van 8 hectare was al ingezaaid met een kruidenrijk grasmengsel. Dankzij bijdragen van het Cultuurfonds, de Warm Nest Foundation en Provincie Flevoland kon deze strook optimaal worden ingericht voor natuur en recreatie. De bestaande sloot werd uitgegraven tot een brede tocht met natuurvriendelijke oevers en kleine eilanden, als een miniwetland. De natte ecologische verbinding tussen de dijk en de Hoge Wetering gaat tevens een buffer vormen tussen het bos en de toekomstige woonwijk Pampus.

Ook in 2025 vond er weer een succesvolle broedpoging plaats van de zeearenden in het Knargebied in oostelijk Flevoland. In totaal werden er **twee zeearenden geboren**: een mannetje en een vrouwtje. Ook het paar in de Lepelaarplassen kwam tot broeden, maar dit nest waai- de helaas uit de boom waardoor de poging mislukte. De twee zeearendkuikens van 2025 zorgden ervoor dat er inmiddels tien zeearenden zijn geboren in de gebieden van Het Flevo-landschap.

Op verschillende momenten stonden we in 2025 stil bij het **50-jarig bestaan van Natuurpark Lelystad**. Direc- teur Philip Makkink overhandigde medio juni trots het eerste exemplaar van het jubileumboek 'Oog in oog' over de geschiedenis van het park aan Commissaris van de Koning Arjen Gerritsen. Daarnaast werden er tien his- torische informatiepanelen onthuld die bezoekers de geschiedenis van het park laten herbeleven. Als klap op de vuurpijl maakten Odeke de Jong en Jordy Bouw van Omroep Flevoland een live-reportage van drie uur vanuit het park. In juli volgden er nog een live-uitzending van BNN/VARA's Vroege Vogels vanuit het park, een artikel in magazine "De Levende Natuur" en een geheel aan het park gewijde jubileumeditie van het magazine Natuur Dichtbij.

Tijdens veldonderzoek in het Gorzenveld tussen Almere en Zeewolde werd er een flinke populatie gevonden van de **Gouden Sprinkhaan**. Een sprinkhaansoort die vroeger zeer zeldzaam was in Nederland, maar de laatste jaren bezig is met een opmars. De gevonden populatie in het Gorzenveld is de eerste in Oostelijk en Zuidelijk Flevoland.

Het Greppelveld is belangrijk voor weide- en watervogels in Flevoland. Om het gebied nog aantrekkelijker te maken zijn we in 2025 gestart met het **herstellen van bestaande en het aanleggen van nieuwe greppels** om de waterhuishouding te verbeteren. Door de ingrepen ontstaan natte graslanden met plas-draszones die kwelwater beter vasthouden, regenwater beter afvoeren en creëren we meer foerageer-, overnachtings- en geschikte broedplekken. De maatregelen richten zich onder meer op soorten als grutto, tureluur, Kievit, watersnip en eenden zoals de kuifeend.

3.3 Risicomanagement

Risicomanagement is een integraal onderdeel van het ge- voerde beleid. Het is een periodiek terugkerend onderwerp op de MT- en de RvT-agenda en een vast onderdeel van de voortgangsrapportages van de projecten. Directeur- bestuurder en Raad van Toezicht zijn goed op de hoogte van de belangrijkste risico's en onzekerheden binnen de branche en zijn van mening dat de interne risicomanagement- en con- trolesystemen, waarmee de organisatiebrede risico's worden beheerst, in 2025 steeds beter hebben gewerkt.

De belangrijkste strategische risico's voor Het Flevo-land- schap zijn het behoud van een goede relatie met de pro- vincie Flevoland en belangrijke sponsors en een goede reputatie in de Flevolandse samenleving gekoppeld aan financieel draagvlak voor de uitvoering van onze doelen.

Het risico van datalekken wordt beheerst door een goe- de beveiliging van onze geautomatiseerde systemen. In 2025 zijn geen majeure (in de zin van ernstige of om- vangrijke) datalekken geregistreerd. Er zijn géén meldin- gen gedaan aan de Autoriteit Persoonsgegevens. Vanuit organisatiebrede bewustwording welke in de vorm van jaarronde 'e-learning' bij onze medewerkers top of mind is, werken we er actief aan om datalekken te voorko- men. In 2025 is het Handboek Gegevensbescherming in gebruik genomen.

Operationele risico's betreffen de rechtmatigheid van de te besteden subsidies en de grote projecten in het kader van het Programma Nieuwe Natuur. De bewaking van de financiële positie en het bijstellen op basis van de finan- ciële risico's vindt periodiek plaats.

3.4 Duurzaamheid

Het Flevo-landschap vindt duurzaamheid belangrijk. Het is ons streven om onze werkzaamheden duurzaam uit te voeren. Dat wil zeggen energieneutraal en met een zo klein mogelijke voetafdruk. We werken daarom met korte ketens en gebruiken zoveel mogelijk hout uit eigen bos. Tevens hebben we duurzame criteria opgenomen in ons aanbestedingsbeleid.

Naast een duurzame bedrijfsvoering staat de duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers centraal in ons handelen. Daarmee dragen we bij aan een duurzame maatschappij.

3.5 Beleggingsbeleid en vermogensbeheer

Het beleggingsbeleid is vastgelegd in het beleggingsstatuut. In het beleggingsstatuut is opgenomen dat naast obligaties ook aandelen en alternatieve beleggingen deel kunnen uitmaken van de beleggingsportefeuille. Het doel van het belegde vermogen, namelijk instandhouding van het belegde kapitaal inclusief inflatiecompensatie, kan op deze wijze beter gehaald worden met per saldo een lager risico. Wel is de volatiliteit van aandelenkoersen groter, zodat er ook grotere negatieve uitschieters kunnen zijn in enig jaar.

Het basisvermogen, dat op lange termijn intact dient te blijven, is belegd met de doelstelling om waardegroei te genereren met een beperkt risico. Het Flevo-landschap handelt hierbij conform de 'Richtlijn financieel beheer Goede Doelen' van Goede Doelen Nederland en hanteert

hoge duurzaamheidscriteria: bescherming van natuur, het milieu en klimaat, sociale misstanden zoals kinderarbeid, het schenden van mensenrechten, het schenden van werknemersrechten, dwangarbeid en discriminatie.

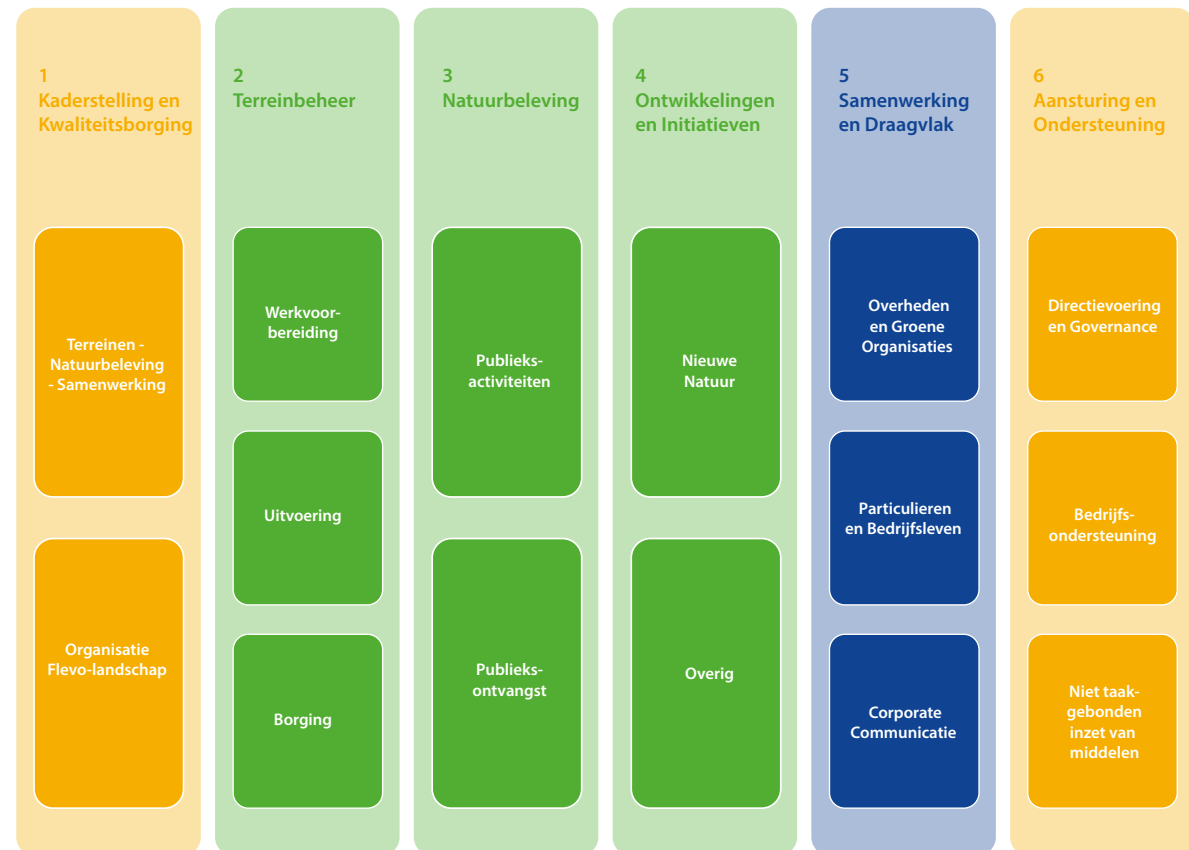
Het vermogensbeheer is ondergebracht bij twee vermogensbeheerders die het beheer uitvoeren op basis van het statuut. De vermogensbeheerders rapporteren schriftelijk en lichten mondeling toe in een jaargesprek met de directeur-bestuurder. Op kwartaalbasis geeft de vermogensbeheerder inzicht in de samenstelling van de effectenportefeuille, welke besproken wordt in de Audit Commissie. Daarbij wordt verantwoording afgelegd over het beheer en getoetst ten opzichte van het beleggingsstatuut. De directeur-bestuurder legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht.

4. Doelrealisatie 2025

We hebben ons werk verdeeld in zes doelstellingen, zoals aangegeven in onderstaand schema. De kern wordt gevormd door het Terreinbeheer en (het faciliteren van) Natuurbeleving. Hiervoor wordt ook het leeuwendeel van de middelen en inzet aangewend. Daar voegen we ook nieuwe zaken aan toe; Ontwikkelingen en Initiatieven. Het Flevo-landschap staat midden in de maatschappij en werkt heel bewust aan Samenwerking en

Draagvlak. Voor al deze werkzaamheden weten we heel precies waarom we wat willen en moeten en hoe we ons werk doen (Kaderstelling) en wat we bereiken (Kwaliteitsborging). Om dit te kunnen realiseren is adequate Aansturing en Ondersteuning noodzakelijk. De samenhang tussen taken en de beleidsdoelen uit ons meerjar-beleidsplan is in de tabel aangegeven.

Tabel: Samenhang beleidsdoelen en doelstellingen

Doel	Subdoel	Indicator	Hoofdtak
Pijler 1: Kwaliteitsnatuur			
1.1 Versterken en behouden ecologische kwaliteit	a) Beheervisies voor landschapstypen	2027: Beheervisies voor onze bossen, moerassen, graslanden en akkernatuur	1
	b) Zichtbaarheid van bijdrage verpachtingen aan natuurdoelen	2027: In alle pachtcontracten zijn de voorwaarden voor pachters zichtbaar gekoppeld aan natuurdoelen	2
1.2 Optimaliseren beheer	a) Hydrologische toestand gebieden op orde	2026: Inzicht in het functioneren van de hydrologie in gebieden waarin het hydrologische systeem belangrijk is	1+2+ 4
	b) Aanpak probleemsoorten	2025: Inzicht in de belangrijkste probleemsoorten in onze gebieden 2025: beleid om hiermee om te gaan 2026: start realisatie	1+2+4
Pijler 2: Natuur in het hart			
2.1 Zichtbaar als natuurbeheerder		2025-2027: We halen jaarlijks vier keer op een positieve manier de media 2027: groei in spontane (+25%) en geholpen (+25%) naamsbekendheid t.o.v. 2022, met gelijkblijvende of grotere waardering 2027: groei in geholpen naamsbekendheid in Almere (+15%) t.o.v. 2022, met gelijkblijvende of grotere waardering	5
2.2 Dichter bij mensen	a) Betere bezoekersontvangst in Almere	2025: businesscase akkoord 2027: volgens plan gerealiseerde exploitatie (opbrengsten)	3+4
	b) Betere bezoekersontvangst in Lelystad	2025: toekomstvisie Natuurpark opgesteld 2025: plan van aanpak in uitvoering	3+4
	c) Betere bezoekersontvangst op Schokland	2025: Visie opgesteld en inzet op realisatie 2027: bezoekersontvangst nieuwe stijl op Schokland	3+4
2.3 Meer eigen inkomsten voor natuurbeheer en -beleving		2025: meerjarenplan fondsenwerving vastgesteld 2027: Targets in de meerjarenplanning behaald	5

Pijler 3: Natuur en samenleving			
3.1 Effectieve samenwerking		2027: Begrip bij stakeholders voor onze keuzes	5
3.2 Aandacht voor landschap	a) Meer groenblauwe dooradering	2027: concrete voortgang op minimaal 1 locatie	2+4
	b) Meer 'zachte' overgangen landbouw-natuur	2027: concrete voortgang op minimaal 1 locatie	2+4
	c) Meer klimaatadaptief	2027: concrete voortgang op minimaal 1 locatie	2+4
3.3 Uitbreiding terreinen		2025: Visie opgesteld en plan van aanpak 2027: Doelen volgens plan van aanpak, waaronder onderdeel van een concreet project	2+4
3.4 Grotere inzet vrijwilligers		2027 Uitvoering vrijwilligersbeleid en daarin gestelde doelen, incl. tussentijdse evaluatie	3+6
3.5 Verbetering fietspaden		2027: oplossing voor alle fietspaden in zicht	2+4+6

De indeling in hoofdtaken bepaalt de opbouw van ons jaarplan, begroting, jaarverslag en jaarrekening en past binnen de verantwoordings-eisen van het CBF (Toezichthouder goede doelen) en de provincie Flevoland.

De navolgende rapportage geeft inzicht in de voortgang van de doelstellingen.

4.1 Kaderstelling en Kwaliteitsborging

Om ons werk goed en planmatig te kunnen doen, zorgen we ervoor dat onze kaders toereikend en up to date zijn. Ze ademen onze eigen ambities uit en spelen in op de maatschappelijke ontwikkelingen. Wij hebben een eigen visie op natuurbeheer, natuurbeleving, landschap en cultuurhistorie. Voor elk natuurgebied is er een gebiedsspecifiek beheerplan. We ontwikkelen ook generieke beheerlijnen. Verder werken we binnen kaders die bepaald worden door wet- en regelgeving en afspraken met derden, zoals bijvoorbeeld het provinciaal natuurbeheerplan. Bij planmatig werken hoort ook het monitoren van de resultaten, in het bijzonder van onze natuurkwaliteit en de natuurbeleving (effecten meten).

Geplande prestatie 2025	Bereikte resultaten
Terreinen – Natuurbeleving – Samenwerking	
<p>Regulier werk</p> <ul style="list-style-type: none"> Wij hebben voor al onze natuurgebieden een eigen beheerplan. Die worden eens in de zes jaar geëvalueerd en geactualiseerd. In 2025 staan diverse beheerplannen op de rol. 	<p>Regulier werk</p> <ul style="list-style-type: none"> In 2025 zijn voor de volgende gebieden beheerevaluaties uitgevoerd; Vaartsluisbos, Larserbos, Rotterdamse Hoek, Stichtse Putten, Landschappelijke beplanting NOP, Landschappelijke Beplanting Zuidelijk Flevoland. In 2025 zijn de beheerplannen van de gebieden Rotterdamse Hoek, Urkerbos, Vaartsluisbos opgesteld. Af maar nog niet vastgesteld zijn de beheerplannen van: Natuurpark, Schokland, Stichtse Putten, Landschappelijke Beplanting NOP, Landschappelijke Beplanting ZFL. Deze zullen begin 2026 in het MT worden vastgesteld.
Monitoring en onderzoek	
<p>Regulier werk</p> <ul style="list-style-type: none"> Conform het SNL-monitoringsplan 2023-2025 worden de flora en fauna in een aantal terreinen geïnventariseerd. Natuur is onze basis als natuurbeheerder. Natuurgegevens zijn basis voor beheerplanning, communicatie, verantwoording en beleid. Daarom zorgen wij voor een goede borging van data. Nieuwe Natuurdata worden beschikbaar gesteld aan de Nationale Databank Flora en Fauna. 	<p>Regulier werk</p> <ul style="list-style-type: none"> In 2025 zijn de broedvogels geïnventariseerd in de gebieden Gorzenveld, Greppelveld weidevogelgrasland, Heggenlandschap, de Wildwallen, Lepelaarplassen weidevogelgrasland, Natuurpark Lelystad, Toppad, Wilgenbos/Wilgeneiland. In 2025 zijn insecten (dagvlinders, libellen en sprinkhanen) en flora geïnventariseerd in de gebieden Natuurpark Lelystad, Kamperhoek, Gorzenveld, Schokland, Tollebekerbos, Toppad. Er is een bosstructuurkartering uitgevoerd in de gebieden Schokland en Tollebekerbos. De betreffende monitoringsrapporten zijn opgeleverd en de data is opgeslagen in onze eigen natuurdatabank. De bureaus uploaden data naar de NDFF.

4.2 Terreinbeheer

Het Flevo-landschap beheert circa 5.100 hectare bestaande natuur, landschappelijke elementen en cultureel erfgoed. We doen dat professioneel, adequaat en efficiënt. In de moerassen is het sturen op de waterhuishouding en cyclisch vegetatiebeheer het belangrijkste. In de bossen wordt geïntegreerd bosbeheer toegepast gericht op versterken van natuurwaarde en recreatiewaarde. Houtproductie is geen doel op zich. Inkomsten uit vrijkomend hout worden ingezet voor natuurbeheer. Op de graslanden wordt pacht als beheerinstrument ingezet, gericht op het versterken van de natuurkwaliteit. Dat vraagt om goede afstemming met de agrarische pachters en toezicht op de geleverde diensten. Landschappelijke elementen en wegbepalingen worden naar hun aard (laan, struweel, bosjes) beheerd. Waar nodig worden laanbomen vervangen of gesnoeid. Onderhoud aan paden, bruggen en terreinmeubilair is een vast punt in het beheer. In het onderhoud van cultureel erfgoed (monumenten en landschapskunstwerken) zijn de meerjarenonderhoudsplannen leidend. Bij de gehouden dieren en hun leefgebieden is er primaire aandacht voor het welzijn en voldoende zichtbaarheid (ten behoeve van publiek en check gezondheid). Het grootste deel van onze activiteiten is regulier terreinbeheer, zoals hierboven geschetst. Onderstaand zijn bijzondere activiteiten voor 2025 weergegeven.

Geplande prestatie 2025	Bereikte resultaten
<p>Vorbereiding beheer</p> <p>Projecten</p> <ul style="list-style-type: none">Het project Gebiedsbebording: In 2024 is een start gemaakt met de grootschalige vervanging van de borden in onze gebieden. Dit is een groot project, aangezien veel facetten aan bod komen zoals regelgeving, ons eigen beleid op diverse vraagstukken (b.v. hondenbeleid, dronebeleid e.d.), de informatie die we willen geven over het betreffende gebied e.d. De vervanging van alle borden in onze gebieden zal circa 3 jaar gaan duren, dus ook in 2025 zijn we hiermee bezig.	<p>Projecten</p> <ul style="list-style-type: none">In 2025 hebben we een groot deel van onze gebiedsborden vervangen. In 2026 zullen we hier de laatste slag in maken. Daarmee ronden we dit project dan af.
<p>Beheer algemeen</p> <p>Regulier werk</p> <ul style="list-style-type: none">Dit jaar is er extra aandacht voor de maaiwerkzaamheden. Er wordt kritisch gekeken naar de mogelijkheden voor de inzet van lichter materieel, de maafrequentie en manier van maaien. Daarnaast wordt kritisch gekeken of we de te maaien paden kunnen terugbrengen, zodat de kosten beter in balans komen met de inkomsten.De verpachting blijft een aandachtspunt, zowel het (digitale) proces als het waarderen van de gronden en het vastleggen van de do's en dont's. De opkomst van Jacobskruiskruid en het natte afgelopen jaar maakt e.e.a. wel minder aantrekkelijk voor de pachter.	<p>Regulier werk</p> <ul style="list-style-type: none">Er zijn trainingen i.c.m. veldbezoeken gevolgd waarin aandacht was voor de manier van maaien (tijdstip, frequentie, wel of niet afvoeren/bemesten enz.). Daarnaast is er een proef gehouden op de Aardzee met een op afstand bestuurbare maaivleugel. Als gevolg van de training zijn er delen eerder gemaaid. Het resultaat hiervan zal worden gevolgd.Met de keyplayers in het pachtproces zijn alle processtappen doorgelopen en daar waar nodig aangepast.

- Extra aandacht blijft er voor de projectgebieden die (terug) in beheer worden genomen. Het betreft gebiedsdelen uit Programma Nieuwe Natuur (PNN), het derde PlattelandsOntwikkelingsProgramma (POP 3), Specifieke Uitkering (SpUk) en de Impuls Biodiversiteit Subsidie.
- Vanaf 1 april 2025 wordt het faunabeheer uitgevoerd door eigen medewerkers ondersteund door enkele vaste vrijwilligers. Het zal duidelijk worden wat de impact is van het adaptief faunabeheer (AIM) betreft de omvang van het afschot en wat dit aan capaciteit vraagt voor de inzet van de medewerkers.
- In de tweede helft van 2025 gaan twee ervaren krachten ons verlaten. Om de continuïteit te kunnen waarborgen wordt er in q1 gestart met werven, zowel in-, als extern.
- Naast deze aandachtsgebieden dragen we zorg voor het reguliere bos-, hooiland-, moerasbeheer enz.

Projecten

- Er zal vanuit de teams weer de nodige inzet zijn voor de lopende projecten als Almeerse Poort en SPUK 1+2. De verkenning voor Almeerse Poort 3 is gestart en zal ook in 2025 aandacht vragen.

Speerpunten Beheer Noord

Regulier werk

- Werk voor de Subsidie Instandhouding Rijksmonumenten (SIM) met eigen materieel en personeel aan de terpen op Schokland wordt doorgezet. N.a.v. het nieuwe beheerplan Toppad gaan we samen met de gemeente Urk kijken of een deel van het gebied meer beleefbaar kan worden gemaakt.
- Als gevolg van de proef met het lieren van 2023 zal deze methode van werken in de kwetsbare delen van Urker- en Schokkerbos dit worden doorgezet. Zoveel mogelijk met inzet van eigen personeel en materieel. Hiermee zal de bosbodem minimaal worden belasten.

- De projectgebieden zijn (weer) opgenomen in het reguliere beheer.
- De interne organisatie van het Faunabeheer begint goed te lopen. Er is een overlegstructuur opgezet zodat we elkaar goed op de hoogte houden van de eigen ontwikkelingen maar ook die van de Faunabeheereenheid (FBE). Op uitvoeringsniveau loopt het goed: aantallen worden gehaald. Door deze ontwikkeling zijn er ook minder uren van de Faunacoördinator nodig. Het is nog geen routine en het AIM zal zich nog verder ontwikkelen maar er is een stevige basis gelegd
- Vanaf 1 juli is er bij Team Midden een nieuwe kracht gestart. In Team Zuid is het vertrek van de ervaren kracht tijdelijk opgevangen door de inzet van een BBL-er. Dit is uitgevoerd.

Projecten

- Vooral de ontwikkelingen rond Almere Pampus hebben veel input gevraagd van team Zuid. De vele projecten en initiatieven en koppelingen daartussen hebben het complex gemaakt. Samen met BKO is er zo efficiënt mogelijk met de vraag om input omgegaan.

Regulier werk

- Het beheer van de terpen is in eigen beheer uitgevoerd.
- De verdere verkenning met de gemeente Urk over beperkte toegang tot het Toppad is omwille van de planning doorgezet naar 2026. Het project is al wel voor SPUK 2 ingediend en zal in 2026 verder worden opgestart.
- Door de natte omstandigheden in het bos was zelfs werken met de lier geen optie meer, waardoor we over zijn gegaan op paarden om het hout eruit te trekken. Met succes!

Projecten

- 2025 is het derde jaar waarin we opbrengsten gaan zien van de regeneratieve landbouw. We verwachten een stijgende lijn aan opbrengst, maar vooral ook een stijging in de leercurve. In ieder geval is er over belangstelling van derden niet te klagen en is de verwachting dat we ook wat uurtjes gaan steken in het delen van de kennis.
- Project Greppelveld wordt afgerond en zal weer volledig in beheer worden genomen.
- PNN Schokland gaat in uitvoering. Het beheerteam zal met name beheer- en terreinkennis leveren en ondersteunen in de uitvoering waar gewenst.

Speerpunten Beheer Midden

Regulier werk

- In 2023 is gestart met de aanvraag van de dierentuingerunning om zo weer aan de veranderde wet- en regelgeving te kunnen voldoen. Dit heeft in 2025 de nodige aandacht gevraagd. Dit kan variëren van aanpassen van de procedures en protocollen, tot het uitvoeren van fysieke maatregelen in het park. Begin 2025 zal hier meer duidelijkheid op komen.
- Ook wordt er meegewerkt aan de toekomstvisie en het beheerplan voor het Natuurpark. Een beheerplan dat gezien de complexiteit meer inspanning zal vragen.
- 2025 is een jubileum jaar voor het Natuurpark. Het team zal dan ook de nodige tijd hier aan gaan besteden.
- In het Natuurpark zal in 2025 aandacht besteed worden aan de verschillende uitkijkpunten en zichtlijnen. Verschillende uitkijkpunten zullen een opknopbeurt krijgen en we gaan verder met het verbeteren van zicht(lijnen) in het park en variatie in landschappelijke structuur. Ook zal er in 2025 nog een laan gedund worden in het Natuurpark.
- Bij het bosbeheer wordt meer gekeken naar de natuurwaarde en de bescherming van de bodem. Dit landt in het werkplan waarin wordt aangegeven naar de aannemer hoe wij willen dat er wordt gewerkt en wat het resultaat moet zijn.
- In de Burchtkamp voeren we in 2025 een bijzondere maatregel uit, uit het beheerplan: door een kleine oppervlakte te diepploegen, kunnen we het zand boven de klei brengen, wat zorgt voor goede omstandigheden voor bijzondere flora en fauna.

Projecten

- De aanvraag van de dierentuingerunning en met name de kosten voor de te verwachten ingrepen zal in projectvorm worden aangepakt en bekostigd.

Projecten

- De stijgende lijn is ingezet waar het gaat om de opbrengsten; deze zijn verdubbeld. We merken dat we scherp moeten blijven op het onderling uitwisselen van ervaringen/nieuwe kennis. Ook dit jaar zijn er weer vele werkbezoeken van belangstellenden geweest, zoals provincie Flevoland maar ook vanuit landelijke belangstelling
- Door het natte najaar is het werk stilgelegd en wordt dit weer opgestart in het voorjaar wanneer de grond weer voldoende draagkracht heeft.
- Er is goed contact tussen het PNN projectteam en de beheereenheid. De uitvoering is uitgesteld en start op zijn vroegst september 2027.

Regulier werk

- De dierentuingerunning is verleend, maar de impact hiervan is niet altijd even duidelijk voor zowel de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) als de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) en daarmee ook niet voor ons. We blijven druk in gesprek om de dieren te kunnen houden op een manier die past binnen het natuurpark en de visie van Het Flevo-landschap. We blijven hierover in gesprek met de instanties.
- Dit proces heeft wat minder prioriteit gehad, maar van uit het team is bij de gehouden sessies input geleverd. Dit helpt het proces weer verder.
- Beheerteam Midden heeft de nodige hand- en spandiensten geleverd voor het jubileumprogramma. Onder meer in het geven van een workshop gewei-herkenning, de opbouw van de locatie waar de jubileum-festiviteiten plaatsvonden en het plaatsen van de jubileumbekleding in het park.
- De werkzaamheden zijn conform planning uitgevoerd
- Hier is actief mee gestart. Het is nog wel zoeken hoe we ervoor zorgen dat de aannemer in het veld de onze aanwijzingen kan volgen.
- Het natte weer heeft ervoor gezorgd dat we werken niet hebben uitgevoerd om de bodem te beschermen.

Projecten

- De kosten zit hem vooral in de eigen uren en hier en daar wat advieskosten. Een klein deel van de kosten is uit het veld gefinancierd

Speerpunten Beheer Zuid

Regulier werk

- De samenstelling en de inzetbaarheid van het team is in 2023 veranderd. In 2025 gaat een ervaren medewerker met pensioen en zal er een vacature voor terreinmedewerker in- en extern worden opengezet.
- De nieuwe medewerker en BBL'er worden in 2025 goed begeleid. Ze worden regelmatig meegenomen bij 'nieuwe' werkzaamheden zodat de kennis en kunde wordt overgedragen. Ook wordt er regelmatig gepeild of ze niet te veel van hetzelfde werk doet. Schoolopdrachten die op locatie uitgevoerd moeten worden met de BBL'er besproken. Hierbij wordt gekeken wat het juiste onderwerp/locatie is voor deze opdracht en wie de BBL'er hierbij verder kan helpen.
- Noorderwold-Eemvallei (deelgebied 3) wordt in 2025 overgedragen naar beheer. Hiervoor moet eerst een beheernotitie worden opgesteld waar de beheerafspraken en nog uit te voeren maatregelen worden samengevat. Team Zuid zal hierbij praktische kennis leveren.

Projecten

- Medewerkers van het team worden ingezet bij het meer recreatief inrichten van het Wilgenbos (laatste loodjes), Vaartsluisbos en Lepelaarplassen in het kader van het programma 'Almeerse Poort 2'.
- Naast bovenstaande projecten zal worden meegewerkt aan de PNN+SPUK projecten met name met de inbreng van beheer- en terreinkennis.
- Deelgebied 3 is officieel geopend. Voor de rest van Noorderwold zal het team blijven adviseren en meedenken over de beheertaken.
- Project Gouden Randen krijgt een vervolg. Ook hier zal het team een rol spelen in de begeleiding en advies.
- Tweede helft 2026 is het bezoekerscentrum in Almere klaar; ook hier zal worden meegedacht.

Regulier werk

- De nieuwe medewerker en BBL'er draaien goed mee in het team. Er is aandacht geweest voor het goed landen in het team, het overbrengen van informatie maar ook de samenwerking met de andere teams, bijvoorbeeld door gezamenlijk werk op te pakken. De nieuwe medewerkers zijn regelmatig meegenomen bij 'nieuwe' werkzaamheden zodat de kennis en kunde wordt overgedragen. Ook is er regelmatig gepeild of ze niet te veel van hetzelfde werk doen. Schoolopdrachten die op locatie zijn met de BBL'er besproken. Hierbij is gekeken wat het juiste onderwerp/locatie is voor deze opdracht en wie de BBL'er hierbij verder kan helpen. De nieuwe medewerker is een vast contract aangeboden zodat continuïteit voor de langere termijn is gewaarborgd.
- Deelgebied 3 van Noorderwold-Eemvallei is inmiddels helemaal ingericht en is in beheer genomen.

Projecten

- De werkzaamheden bij het Wilgenbos zijn vanuit het project gereed en de voorzieningen zijn weer in beheer genomen. De vervanging van het fietspad in het Vaartsluisbos is voorbereid en zal in 2026 worden gerealiseerd.
- Het team heeft bijgedragen aan het project Ecozone Pampus en Gouden Randen.
- Het deelgebied is in beheer genomen.
- Het werk is gestart en opgeleverd.

Overzicht areaal in beheer en verpachting	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Realisatie 2025
Totaal areaal in beheer (ha eigendom en erfpacht)	5.132	5.140	5.074
Areaal met beheervergoeding SNL (ha)	4.422	4.422	4.422
Beheervergoeding (SNL)	€ 1.730.268	€ 1.743.356	€ 1.830.075
Opbrengst verpachting	€ 830.687	€ 789.560	€ 917.316

4.3 Natuurbeleving

Onze tweede pijler is Natuur in het hart. Onze natuurlijke omgeving is onze meest kostbare erfenis. Natuur heeft geholpen om vorm te geven aan onze geschiedenis, ons landschap, onze identiteit en onze economie. Het maakt mensen gezonder en verbetert de kwaliteit van leven. Het kunnen genieten van natuur is belangrijk. Natuurbeleving haalt het beste in mensen naar boven. Wij geloven dat een mooie ervaring zorgt voor betrokkenheid en bescherming van onze natuur. Het Flevo-landschap zorgt voor beleving die mensen in het hart raakt. Hoe meer en hoe directer mensen natuur kunnen beleven, hoe groter de verbinding met de natuur is. En daarmee het besef dat onze natuur ertoe doet. Daar zetten we als natuurorganisatie op in. Wij faciliteren onze bezoekers hierin door natuur aan te bieden, mensen mooie ervaringen te laten opdoen en voorlichting te geven. In 2025 gingen we door met het aanbieden van meer natuurbeleving, o.a. door de continue ontwikkeling en verbetering van ongebeide producten.

Geplande prestatie 2025	Bereikte resultaten
<p>Publieksactiviteiten</p> <p>Regulier werk</p> <ul style="list-style-type: none"> Op basis van het inzicht dat verschillende doelgroepen ongebeleid op pad willen, dus zonder gids de natuur willen ervaren, heeft dit continu onze aandacht. We hebben b.v. oog voor het onderhouden van onze wandelroutes, die een belangrijke stimulans voor mensen zijn om te bewegen en de natuur te ervaren. Begeleide activiteiten die goed aansluiten en succesvol zijn, zetten we voort, zoals de safaririten en vaarten op de zondagen en de bronstexcursies in het najaar. Samenwerking met partners zetten we voort in 2025. Denk hierbij aan Uitgast, een muziekfestival dat plaatsvindt in het Natuurpark en waar muziek en natuur mooi samenkomen. Ook de samenwerking met Sunsation zetten we voort. <p>Project</p> <ul style="list-style-type: none"> In 2025 bestaat het Natuurpark 50 jaar. We zullen hier volop aandacht aan besteden. De voorbereidingen voor de ontwikkeling van een boek over 50 jaar Natuurpark zijn reeds gestart. Ook in het Natuurpark zelf zal door middel van een speciale route zichtbaar worden dat het gebied 50 jaar bestaat. 	<p>Regulier werk</p> <ul style="list-style-type: none"> We hebben 60 excursies georganiseerd waar in totaal 802 mensen aan deelgenomen hebben. De bronstexcursies zijn een enorme trekker: 250 mensen hebben deelgenomen. Deze aantallen zijn in lijn met vorig jaar. Onze wandelroutes zijn 2830 keer gedownload. Dit is een groei van 35% t.o.v. 2024. Op social media hebben we hier extra aandacht aan besteed en met succes. Ook dit jaar vonden Uitgast en Sunsation weer plaats in gebieden van Het Flevo-landschap. Uitgast heeft circa 2500 mensen ontvangen in het Natuurpark. <p>Project</p> <ul style="list-style-type: none"> 50 jaar Natuurpark was een groot succes: de uitreiking van het eerste boek aan de Commissaris van de Koning met grote media-aandacht op de dag zelf evenals veel aandacht in de media rondom het boek, de historie van 50 jaar inclusief de vele verhalen over het Natuurpark. Ook de speciale route in het Natuurpark die nog steeds aanwezig is, heeft de nodige bezoekers getrokken. Het 50-jarig bestaan hebben we ook aangegrepen voor een fondsenwervende activiteit, die ruim 28.000 euro heeft opgeleverd. Een prachtig verjaardagscadeau.

Publiekontvangst

Regulier werk

- Dagelijks beheer van onze bezoekerscentra. Onze bezoekerscentra zijn de toegangspoorten voor onze gebieden. We ontvangen jaarlijks circa 70.000 bezoekers die informatie willen over onze gebieden en op weg geholpen willen worden over wat er te doen en te zien is.
- Van de 136 vrijwilligers werkt het merendeel als gastvrouwen/heren in de bezoekerscentra, gidsen voor excursies en begeleiders bij activiteiten. Dit brengt diverse werkzaamheden met zich mee zoals werving van nieuwe vrijwilligers, maken van roosters, begeleiding bij ontwikkeling van nieuwe activiteiten en dergelijke.
- Een relatief nieuwe groep vrijwilligers is de groep vrijwillige boswachters in het Natuurpark. Dit is een groot succes en zetten we voort in 2025.
- Onze vrijwilligers zijn enorm belangrijk voor ons. We organiseren ca 4x per jaar kennismomenten voor alle vrijwilligers, van excursies in een gebied tot een lezing. Doel is om niet stil te staan, maar te blijven ontwikkelen. Ook de sociale component is belangrijk.

Regulier werk

- We hebben ook dit jaar weer veel mensen mogen ontvangen in onze bezoekerscentra. De Gesteentetuin op Schokland is na de herfstvakantie gesloten, omdat we in de gezamenlijkheid met het Cultuurbedrijf Noordoostpolder bezoekers zijn gaan ontvangen bij en rondom Museum Schokland, als opmaat naar een Werelderfgoedcentrum in de toekomst.
- Ook dit jaar hebben er weer veel vrijwilligers met groot enthousiasme de bezoekerscentra bemenst en excursies begeleid.
- Omdat het bezoekerscentrum in Almere herbouwd gaat worden, heeft een groep gastvrouwen en -heren uit Almere in 2025 geholpen in het bezoekerscentrum Natuurpark Lelystad.
- We hebben een hele actieve groep vrijwillige boswachters. Dit past helemaal in de lijn dat we een goede gastheer in het groen willen zijn.
- Ook dit jaar zijn er weer een aantal mooie kennismomenten geweest.

Aantal vrijwilligers	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Realisatie 2025
Aantal vrijwilligers(taken) totaal*	137	146	136
Aantal vrijwilligers bezoekerscentra, excursies en promotie, vrijwillige boswachters	79	73	81
Aantal vrijwilligers inventarisatie terreinen	25	23	23
Aantal (vaste) beheervrijwilligers	53	55	56
Aantal vrijwilligers kantoor	1	1	1

* Er zijn dus 136 vrijwilligers, met 161 taken. De inzet is niet zoveel mogelijk vrijwilligers, maar vooral veel vrijwilligers die zich regelmatig voor ons inzetten. Er zijn 24 vrijwilligers met 2 of 3 taken zoals vrijwillig boswachter, gids en balievrijwilliger of andere combinaties.

4.4 Ontwikkelingen en Initiatieven

Stilstaan is achteruitgang. Het Flevo-landschap blijft in beweging, vernieuwt waar nodig en verzilvert kansen waar dat kan. Omdat onze capaciteit en financiële middelen beperkt zijn, maken we bewust keuzes in wat we wel en niet doen of juist gefaseerd doen. Additionele financiering is een belangrijk aspect in de betreffende afwegingen. In 2025 hebben we de onderstaande programma's en projecten uitgevoerd.

Geplande prestatie 2025	Bereikte resultaten
<p>Programma Nieuwe Natuur</p> <p>Projecten</p> <ul style="list-style-type: none">• Programma Nieuwe Natuur staat in 2025 in het teken van het concreet inrichten van de nieuwe natuurgebieden bij Schokland, op de Vogelakker en Noorderwold Eemvallei Noord nabij de A6.	<p>Projecten</p> <ul style="list-style-type: none">• De voorbereidingen van de inrichting van de Gouden Randen in Almere zijn in 2025 zover gevorderd, dat het geheel in 2025 afgerond kan gaan worden.• Voor zowel Noorderwold-Eemvallei als Schokland zijn de oorspronkelijke planuitwerkingen volledig herzien en zijn eind 2025 als het ware de versies 2.0 vastgesteld in het management team en de Raad van Toezicht. In de herzieningen zijn de voortschrijdende inzichten, genomen proceshobbels en optimalisaties van de technische maatregelen van de afgelopen jaren geland en vertaald naar een haalbare wijze van realisatie van de projectdoelen. Het PNN-team werkt voortvarend verder aan het inrichten van deze nieuwe natuurgebieden.• Een grote voorbereidingsstap voor Noorderwold-Eemvallei is het onherroepelijk vaststellen van het bestemmingsplan voor de projectlocatie, eind december 2025.
<p>Oostvaardersoevers</p> <p>Projecten</p> <ul style="list-style-type: none">• We participeren in de Verkenning Oostvaardersoevers, ten behoeve van ecologische kwaliteitsverbetering van het Markermeer in relatie tot de Lepelaarplassen (en Oostvaardersplassen).	<p>Projecten</p> <ul style="list-style-type: none">• In dit project is vooral achter de schermen hard gewerkt. Daar waar nodig is Het Flevo-landschap betrokken en levert de benodigde input.

<p>Ontwikkeling Lepelaarplassegebied</p> <p>Projecten</p> <ul style="list-style-type: none"> In het kader van het Uitvoeringsprogramma Almeersepoort NationaalParkNieuwLand van gemeente Almere, gaan we verder met de voorbereiding van investeringen ten behoeve van de natuurbeleving in de natuurgebieden Lepelaarplassen, Natte Graslanden, Wilgenbos, Wilgeneiland en Vaartsluisbos. Nadat we in 2024 al verschillende verbeteringen hebben aangebracht, zoals het drijvend wandelpad in het Wilgenbos, staat voor 2025 het verbeteren van het fietspad in het Vaartsluisbos op de planning. Ook het verbeteren van de bezoekersontvangst aan het Oostvaardersdiep is een groot project in dit kader. Het voormalige dienstpension De Trekvogel is in 2023 gesloopt en de planvorming is gestart. 2024 stond in het teken van de voorbereiding en ontwikkeling van de nieuwe bezoekersontvangst in Almere, die tweede helft 2026 geopend zal worden. Het Flevo-landschap zal dit doen in nauwe samenwerking met een horecapartner. 	<p>Projecten</p> <ul style="list-style-type: none"> De verbetering van het fietspad Vaartsluisbos inclusief een populierenlaan wordt in 2026 gerealiseerd. In 2025 is er achter de schermen hard gewerkt om te komen tot de nieuwe bezoekersontvangst in Almere. Verschillende factoren, zoals kostenstijgingen, zorgen ervoor dat we wel vertraging oplopen in de daadwerkelijke realisatie. Verwachte opening: eind 2027.
<p>Ontwikkeling Schokland</p> <p>Projecten</p> <ul style="list-style-type: none"> Het Flevo-landschap werkt nauw samen met het Cultuurbedrijf. Na de gezamenlijke ontwikkeling van het project Beleef Wereld Erfgoed Schokland (afronding in 2024), zetten we de samenwerking voort rondom het Werelderfgoed Schokland. We werken aan een plan voor een gezamenlijke bezoekersontvangst op Schokland. 	<p>Projecten</p> <ul style="list-style-type: none"> In oktober is bezoekerscentrum De Gesteentetuin gesloten. Vanaf dat moment zijn het Cultuurbedrijf en Het Flevo-landschap gestart met gezamenlijke bezoekersontvangst op Schokland bij en rondom Museum Schokland. Dit is een prachtig startpunt om bezoekers ook de natuur van Schokland te laten ervaren. Daarnaast hebben Gemeente Noordoostpolder, Cultuurbedrijf en Het Flevo-landschap een kwartiermaker aangesteld om te komen tot een plan voor gezamenlijke bezoekersontvangst in en rondom een werelderfgoedcentrum. Dit plan zal in 2026 verder worden uitgewerkt.
<p>Uitvoeringsprogramma Natuur Flevoland (SPUK/SKNL)</p> <p>Projecten</p> <ul style="list-style-type: none"> Het laatste project uit het SPUK 1 programma betreft de verbeteringen in de ecologische natte verbinding in Pampushout: de ecozone Pampus. Een deel van de ingrepen wordt in 2025 uitgevoerd. 	<p>Projecten</p> <ul style="list-style-type: none"> Door de natte periode van september 2023 tot en met mei 2025 is een aantal projecten niet afgerond.

4.5 Samenwerking en draagvlak

Om ons werk goed te kunnen doen en onze ambities waar te kunnen maken, zijn samenwerking en draagvlak cruciaal. Zeker omdat we verder kijken dan onze eigen natuurgebieden. We behartigen ook de belangen van Het Flevo-landschap in het bijzonder en daarmee van natuur, landschap en cultuurhistorie in Flevoland in het algemeen. Indien nodig ondernemen we actie en werken we mee aan beleid en ontwikkelingen van derden.

Als organisatie worden we vaak uitgenodigd om onze expertise in te zetten. Dat doen we graag. Tegelijkertijd is onze eigen capaciteit beperkt en kunnen we die extra inzet alleen leveren als daar ook financiering onder ligt.

Omdat samenwerking en draagvlak zo belangrijk zijn, heeft Het Flevo-landschap een actieve relatie met de inwoners van Flevoland, het bedrijfsleven, de overheden en andere organisaties in de provincie en daarbuiten. Voor het onderhouden van het contact met 'de buitenwereld' dragen we in corporate uitingen uit wie we zijn, wat we willen bereiken en wat men van ons kan verwachten.

Geplande prestatie 2025	Bereikte resultaten
Overheden en Groene Organisaties	
Regulier werk <ul style="list-style-type: none">Het Flevo-landschap is actief in het 'groene' netwerk van Flevoland. Zowel op bestuurlijk als ambtelijk niveau. Uiteraard vindt ook met de collega-natuurbeheerders en de andere groene organisaties afstemming en samenwerking plaats.Het Flevo-landschap werkt nadrukkelijk samen in de volgende verbanden:<ul style="list-style-type: none">Schokland Unesco WerelderfgoedLandschappenNLNationaal Park Nieuw LandHet Flevo-landschap volgt de ontwikkeling van ruimtelijke plannen binnen Flevoland op de voet, waarbij de belangen van natuur, landschap en cultuurhistorie centraal staan.	Regulier werk <ul style="list-style-type: none">We hebben regelmatig overleg gevoerd met de Gedeputeerde Natuur en betrokken ambtenaren over de 'groene' ontwikkelingen in Flevoland, o.a. Programma Natuur, Actieplan Biodiversiteit, Bossenstrategie en Flevolands Programma Landelijk Gebied.In werkbezoeken hebben we bestuurders van provincie en waterschap en hun medewerkers kennis laten maken met onze organisatie en activiteiten die aansloten bij hun beleidsterrein.In het overleg tussen groene organisaties op niveau van bestuurders en van medewerkers zijn knelpunten, kansen en acties afgestemd over ruimtelijke en beleidsontwikkelingen, waaronder het opstellen van (deels) gezamenlijke inspraakreacties.
Particulieren en bedrijfsleven	
Regulier werk <ul style="list-style-type: none">Onze 12.500 begunstigers houden we op de hoogte en betrokken door de inzet van verschillende communicatiemiddelen, zoals ons magazine dat mensen drie keer per jaar ontvangen en de digitale nieuwsbrief. Aan het einde van elk jaar sturen we een bedankvideo aan onze begunstigers, om mensen te laten zien wat SFL gerealiseerd heeft mede dankzij hun steun. Ook in ons magazine zal natuurlijk de nodige aandacht besteed worden aan wat we gedaan hebben en wat onze plannen zijn voor het komende jaar.	Regulier werk <ul style="list-style-type: none">Ook in 2025 hebben we onze begunstigers en andere betrokkenen geïnformeerd over alles wat we doen en waar we voor staan in de drie magazines, onze digitale nieuwsbrief en via social media. Ook hebben we weer een bedankvideo gemaakt aan het einde van het jaar, voor onze begunstigers en andere stakeholders, waarin we teruggeblikt hebben op 2025 en mensen bedankt hebben voor hun steun aan Het Flevo-landschap.

- Onze particuliere fondsenwerving zetten we ook in 2025 voort: we ontwikkelen campagnes om nieuwe begunstigers te werven en om de bijdrage van huidige begunstigers te verhogen. We zetten ook de nodige leadwervingsacties in, want warme contacten zijn belangrijk om mensen uiteindelijk bereid te krijgen begunstiger te worden. Ook zullen we een campagne opzetten die zich richt op nalatenschappen. Dit is voortzetting van de huidige koers. We weten dat een lange adem nodig is om meer uit nalatenschappen te halen.
- We onderhouden het contact met huidige zakelijke vrienden en optimaliseren samenwerkingen waar mogelijkheden liggen. We zijn ons bewust dat relaties bouwen tijd kost.

Corporate communicatie

Regulier werk

- We vinden het belangrijk uit te dragen wie we zijn, wat we willen bereiken en wat men van ons kan verwachten.
- De middelen die we hierbij actief inzetten zijn drie keer per jaar het Flevo-landschap magazine, onze website, de digitale nieuwsbrief die tweewekelijks wordt verstuurd, social media, borden in onze gebieden en foldermateriaal.
- Een andere belangrijke rol die we invullen vanuit Corporate Communicatie is de rol van informatieloket & vraagbaak. Diverse media weten ons goed te vinden als ze meer informatie willen over ontwikkelingen op het gebied van natuur, landschap en cultuurhistorie. Hier helpen we externe partijen graag mee, omdat we graag onze kennis en expertise delen met anderen en hiermee bijdragen aan een betere zichtbaarheid van Het Flevo-landschap.

- In 2025 hebben we diverse campagnes uitgerold om nieuwe begunstigers en giften te werven, waaronder de succesvolle campagne 50 jaar Natuurpark. De totale inkomsten uit begunstigerbijdragen zijn in 2025 met 16% boven begroting uitgekomen. Dit is een resultaat waar we trots op zijn.
- Nalatenschappen hebben ook onze aandacht, door o.a. een testimonial nalaten in magazine, brochure en website en opname HFL in de Goede Doelen gids die verspreid wordt bij notarissen en charity desks. 22 mensen hebben een brochure aangevraagd.
- In 2025 heeft een zakelijke vriend de steun opgezegd. Helaas zijn er geen nieuwe zakelijke vrienden bijgekomen.

Regulier werk

- Aan de hand van onze contentstrategie proberen we op een efficiënte manier zoveel mogelijk te bereiken. We bepalen van tevoren hoe en wanneer we welke middelen inzetten en proberen zo effectief mogelijk te zijn.
- Ruim 12.000 huishoudens ontvangen ons magazine, ruim 10.000 mensen krijgen de nieuwsbrief en nog eens zo'n 14.000 mensen volgen onze socials. Op alle fronten zit hier groei in.
- In 2025 heeft Het Flevo-landschap maar liefst 144 keer media-attention gekregen in de reguliere media (print, radio en televisie) en een veelvoud daarvan op sociale media. Dat is een grote stijging ten opzicht van 2024, waarin we 91 keer in de media waren. Veel van die extra media-aandacht is terug te voeren op het 50-jarig jubileum van Natuurpark Lelystad dat breed in de regionale en landelijke media werd belicht. Provinciale, regionale en lokale media tekenden voor het leeuwendeel van deze aandacht (95 keer). Daar zijn we blij mee, aangezien we ons vooral op de lezers, luisteraars en kijkers van deze Flevolandse media richten. Omroep Flevoland besteedde in 2025 35 keer aandacht aan Het Flevo-landschap, hetzij in een artikel op de website, hetzij met een video- of radio-item. Op 16 juni - de dag van het 50-jarig jubileum van Natuurpark Lelystad - zond de omroep zelfs twee uur lang live uit vanuit het park. Onze relatie met de omroep is dan ook zeer goed. Maar ook andere belangrijke regionale spelers zoals de Stentor, de Flevopost en de Noordoostpolder berichtten regelmatig over Het Flevo-landschap. Opvallend in 2025 was ook de aandacht van landelijke media (49 keer), waaronder NOS, KRO/NCRV, Omroep MAX, RTL en BNNVARA's Vroege Vogels (een live radio-item in april en een live-uitzending van twee uur vanuit het natuurpark in juli). Verschillende collega's en vrijwilligers leverden in 2025 hun bijdragen aan radio- en tv-uitzendingen en natuurmagazines. Het mag duidelijk zijn dat onze kennis en expertise worden en worden gewaardeerd.

Eigen fondsenwerving	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Realisatie 2025
Begunstigers aantal	12.571	12.604	13.121
Bijdragen begunstigers	€ 271.141	€ 272.360	€ 283.235
Bijdragen giften	€ 13.751	€ 38.300	€ 41.648
Bijdragen legaten en nalatenschappen			€ 71.551
Bedrijfsvrienden aantal	12	14	13
Bijdragen bedrijfsvrienden	€ 33.500	€ 33.257	€ 37.330
Bijdragen overige organisaties zonder winststreven	€ 20.570	€ 121.002	€ 245.996
Bijdrage acties derden (Postcode Loterij)	€ 937.500	€ 937.500	€ 1.062.500

4.6 Aansturing en ondersteuning

De afdeling Bedrijfsvoering zorgt er voor dat de bedrijfsvoering op orde is en dat medewerkers adequaat ondersteund worden om alle geplande activiteiten uit te kunnen voeren. Onze organisatie heeft verdere stappen gezet in het professionaliseren van de bedrijfsvoering en de ondersteunende processen.

Geplande prestatie 2025	Bereikte resultaten
<p>Directievoering en governance</p> <p>Regulier werk</p> <ul style="list-style-type: none">• Onder leiding van de directeur is het MT verantwoordelijk voor de dagelijkse aansturing van de organisatie. In 2025 hebben we aandacht voor de (door) ontwikkeling van het functioneren van het MT als team.• We maken een duidelijkere koppeling tussen doelstellingen, de hierbij behorende strategieën en activiteiten en de prioritering/toekenning van middelen. Met behulp van een nog te ontwikkelen dashboard sturen we op de voortgang.• We ontwikkelen strategieën die de organisatie financieel toekomstbestendig maken en houden.• De Raad van Toezicht houdt toezicht op de directeur-bestuurder en op de organisatie als geheel. De RvT is op volledige sterkte en er is een rooster van aftreden van toepassing. Binnen de RvT zijn drie commissies actief: de Audit Commissie, de Kwaliteitscommissie en de Remuneratiecommissie. De RvT is daarnaast een belangrijke sparringpartner voor de directeur-bestuurder.	<p>Regulier werk</p> <ul style="list-style-type: none">• MT-vergaderingen hebben tweewekelijks plaatsgevonden.• Er is een OGSM-plan met dashboard ontwikkeld.• RvT-vergaderingen hebben volgens rooster plaatsgevonden en zijn voorbereid in de AC en KC.• Een veldbezoek voor de RvT is georganiseerd.

Bedrijfsvoering

Regulier werk

- Op gebied van ICT werken we samen met twee andere provinciale landschappen in een efficiënte inrichting. Deze samenwerking wordt gecontinueerd in 2025.
- Op het gebied van CMSi, het management beheersysteem, werken we samen met 4 collega Landschappen. Dit draag bij aan een goede prijs-kwaliteit verhouding en stimuleert het van elkaar leren.
- We ontwikkelen een meerjarenonderhoudsplan met begroting voor het gebouwenbeheer.
- Veiligheid en een juiste omgang bij calamiteiten vraagt om een goede BHV organisatie. Deze zetten we in 2025 stevig neer en we organiseren een aantal bijpassende calamiteiten oefeningen. Daarnaast wordt de RI&E in 2025 geactualiseerd.
- De financiële boekhouding wordt opnieuw ontworpen en ingericht. Dat maakt het mogelijk om real time inzicht te hebben in de financiële voortgang. Door middel van managementrapportages en kwartaalgesprekken sturen we op de voortgang en verhogen we het financieel bewustzijn van de budgethouders.
- De administratieve processen zijn in beeld en staan beschreven. In 2025 onderzoeken we welke processen geautomatiseerd kunnen worden. Het streven is om handmatig te doen wat moet, maar geautomatiseerd waar het kan.
- Een organisatie die klaar is voor de toekomst wordt ondersteund door een actueel HRM-beleid. In 2025 stellen we een strategisch HRM-beleid op, vindt er een onderhoudsronde van de functieprofielen plaats en wordt een personeelshandboek opgesteld.
- Nu de personele bezetting op orde is, ontwikkelen we in 2025 een afdelingsplan waarmee we de afdeling efficiënt en toekomstbestendig inrichten.
- We verdiepen het partnerschap met de provincie Flevoland, hetgeen in 2025 resulteert in een nieuwe aanvraag voor de partnerbijdrage.

Regulier werk

- Samenwerking ICT (L365) met de andere Landschappen is naar tevredenheid gecontinueerd. Binnen deze samenwerking is een andere ICT leverancier gecontracteerd. Migratie is voorzien in het voorjaar van 2026.
- Samenwerking op het gebied van CMSi is naar tevredenheid gecontinueerd.
- Er is verkend wat er nodig is om te komen tot een meerjarenonderhoudsplan. Met name het thema duurzaamheid speelt hier een belangrijke rol in. In 2026 zal het plan verder worden opgesteld. Vooruitlopend hierop is er klimaatbeheersing aangelegd kantoor Natuurpark Lelystad.
- De BHV organisatie is beschreven en ingericht. Een bijbehorend ontruimingsplan is opgesteld en er is een ontruimingsoefening gedaan in samenwerking met brandweer Lelystad.
- De begrotingsstructuur is volledig opnieuw ontworpen en ingericht. Met deze nieuwe structuur hebben we in boekjaar 2025 naar tevredenheid de hele planning- en control cyclus doorlopen.
- Managementrapportages zijn ontwikkeld, kwartaalcijfers worden met de budgethouders, in het MT, de AC en de RvT besproken.
- Geautomatiseerde verplichtingenadministratie is ontwikkeld en per 2025 in gebruik genomen.
- Strategisch HR-beleid is gelet op het traject Toekomstbestendig Flevo-landschap niet in 2025 ontwikkeld.
- In het kader van de Functiewaardering is een herzieningsregeling opgesteld en is de actualisatie van de functiewaardering uitgevoerd.
- Verschillende personeelsregelingen zijn opgesteld, waaronder de Regeling beeldschermbril, een Opleidingsovereenkomst en de Onboardingprocedure.
- Er is een bibliotheek ingericht en het papieren archief gedigitaliseerd.
- De aanvraag voor de nieuwe partnerbijdrage is ingediend en de bijdrage is toegekend.

4.7 PROJECTEN GEFINANCIERD MET GELDEN VAN DE POSTCODE LOTERIJ

Flevoland groener en mooier maken kunnen we niet alleen. Dat doen we samen met duizenden begunstigers, 136 vrijwilligers en veel partners. Eén van onze meest trouwe partners is de Postcode Loterij. Het Flevo-landschap en de elf andere Provinciale Landschappen mogen al sinds 1996 rekenen op de steun van de Postcode Loterij. De Postcode Loterij wil aandacht schenken aan de bescherming van natuur en landschap in de regio en dit financieel steunen.

Met de financiële steun van de Postcode Loterij en haar deelnemers heeft Het Flevo-landschap ook in 2025 weer verschillende projecten kunnen uitvoeren. Een aantal belangrijke projecten zijn:

- De vervanging van alle (informatie- en regelgevings-)borden in onze gebieden is in uitvoering. Het zal in totaal drie jaar duren voordat alle borden in onze gebieden vervangen zijn.
- Het Flevo-landschap werkt samen met partners aan de ontwikkeling van Nationaal Park Nieuw Land. Voor het Lepelaarplassengebied werken we nauw samen met de gemeente Almere. In 2025 is er hard gewerkt aan de voorbereiding en ontwikkeling van de nieuwe bezoekersontvangst op het voormalig werkeiland aan het Oostvaardersdiep in Almere.
- Ook in 2025 hebben we onze begunstigers en andere stakeholders weer op de hoogte gehouden, o.a. door ons magazine, wat drie keer per jaar verschijnt.
- In 2025 bestond het Natuurpark Lelystad 50 jaar. Ter gelegenheid van deze bijzondere mijlpaal, ontwikkelden we een prachtig boek om het verhaal van het Natuurpark voor het voetlicht te brengen.

Wij worden gesteund door

Deze projecten/activiteiten zijn mede mogelijk gemaakt dankzij de deelnemers van de Postcode Loterij.

5. Financiën

Toelichting resultaat 2025

In het jaarrekeningresultaat van Het Flevo-landschap komen twee geldstromen samen: de reguliere exploitatie en de exploitatie van programma's en projecten. Daardoor geeft het totaalresultaat niet direct een goed beeld van de financiële ruimte binnen de gewone bedrijfsvoering. Het positieve totaalresultaat over 2025 is geen vrij besteedbare winst, maar ontstaat vooral doordat gelabelde projectmiddelen volgens de jaarrekeningregels via het resultaat van de organisatie lopen.

De reguliere exploitatie gaat over de normale bedrijfsvoering van Het Flevo-landschap. Programma's en projecten, zoals het Programma Nieuwe Natuur (PNN), worden afzonderlijk gevolgd. De middelen die hiervoor worden ontvangen of gerealiseerd, zijn gelabeld. Dat betekent dat zij alleen mogen worden besteed aan het betreffende programma of project. Deze middelen kunnen dus niet worden ingezet in de reguliere exploitatie.

Reguliere exploitatie

De reguliere exploitatie over 2025 sluit met een tekort van € 286.919. Dit tekort is kleiner dan in 2024. Toen bedroeg het tekort op de reguliere exploitatie € 1.397.259.

De baten binnen de reguliere exploitatie bedroegen in 2025 € 5.037.032. In 2024 was dit € 5.126.860. Daarmee zijn de reguliere baten met € 89.828 gedaald.

De lasten binnen de reguliere exploitatie bedroegen in 2025 € 5.278.390. In 2024 was dit € 8.985.807. Daarmee zijn de reguliere lasten met € 3.707.417 gedaald. De daling wordt voor een belangrijk deel verklaard door de eenmalige betaling van de schikking klachtenprocedure staatssteun van € 3.333.333 in 2024.

Programma's en projecten

Naast de reguliere exploitatie kent Het Flevo-landschap programma's en projecten waarvoor aparte bestemmingsfondsen zijn ingericht. Een bestemmingsfonds bevat middelen met een specifieke bestemming. Deze middelen zijn niet vrij beschikbaar voor de reguliere bedrijfsvoering.

Het positieve resultaat binnen programma's en projecten wordt vooral veroorzaakt door het batige saldo op het Programma Nieuwe Natuur van € 21.637.892. Dit saldo hangt samen met de geplande en gerealiseerde verkoop van projectgronden. De opbrengsten uit deze verkopen worden via het resultaat toegevoegd aan het fonds PNN. Deze middelen blijven daarmee beschikbaar voor de verdere uitvoering van het Programma Nieuwe Natuur en worden op een later moment weer aan dit programma besteed.

De baten binnen programma's en projecten bedroegen in 2025 € 24.135.248. In 2024 was dit € 1.984.980. Daarmee zijn de baten van programma's en projecten met € 22.150.268 toegenomen. Dit verschil wordt vooral verklaard door de voorziene verkoop van projectgronden.

De lasten binnen programma's en projecten bedroegen in 2025 € 2.658.347. In 2024 was dit € 3.131.369. Daarmee zijn de lasten van programma's en projecten met € 473.022 toegenomen. Dit verschil wordt vooral verklaard door de voorziene uitvoering van projectwerkzaamheden. Het saldo van deze baten en lasten is grotendeels gelabeld en mag alleen worden besteed aan de betreffende programma's en projecten.

Totaalresultaat

Door de combinatie van de reguliere exploitatie en de exploitatie van programma's en projecten ontstaat in de jaarrekening een positief totaalresultaat van € 21.350.973. TOTALE RESULTAAT (€ 21.350.973) minus DOTATIE fonds PNN (€ 21.637.892) = RESULTAAT EXPLOITATIE (-€ 286.919).

De totale baten over 2025 bedragen € 29.172.280. Dit is € 22.060.440 hoger dan in 2024, toen de totale baten € 7.111.840 bedroegen. Deze stijging wordt vooral veroorzaakt door de baten binnen programma's en projecten, waaronder het Programma Nieuwe Natuur.

De totale lasten over 2025 bedragen € 7.936.737. Dit is lager dan in 2024, toen de totale lasten € 12.117.176 bedroegen.

Het positieve totaalresultaat is geen vrij besteedbare winst. Het bedrag bestaat grotendeels uit gelabelde projectmiddelen die op een later moment nodig zijn voor de uitvoering van projecten. Voor de reguliere exploitatie blijft sprake van een tekort, al is dit tekort kleiner dan in 2024.

Bijzonderheden exploitatie 2025

- De jaarrekening en het jaarverslag 2025 zijn opgesteld conform RJ 650 (Fondsenwervende Instellingen).
- De personeelskosten van projecten worden ten laste van het project gebracht door middel van een intern uurtarief. De loonkosten per afdeling worden verminderd met deze projecturen.
- De baten van particulieren zijn hoger geworden, mede door het opnemen van twee nalatenschappen die zijn toegezegd.
- De baten van subsidies van overheden zijn veel hoger uitgevallen door twee uitbetalingen van de Provincie Flevoland voor ons project Nieuwe Natuur Schokland.
- Daarnaast hebben we een extra bijdrage gekregen voor de monitoringskosten binnen het Subsidiestelsel Natuur en Landschap.
- De verpachtingen hebben dit jaar ook wat meer opgeleverd, door wat hogere prijzen te berekenen.
- De verhoging van de parkeerkosten hebben geresulteerd in meer opbrengsten uit parkeergelden.
- De opbrengsten van houtverkopen zijn dit jaar achtergebleven ten opzichte van de begroting. Dit komt doordat er in eerdere jaren al meer uitdunningshout verkocht is waardoor er nu minder geoogst wordt.
- Er zijn ten opzichte van de begroting minder projecturen gerealiseerd.
- De personeelskosten zijn lager uitgevallen dan begroot, met name door het wegvallen van vier personeelsleden die niet zijn vervangen.
- De kosten voor voorlichting en promotie zijn lager uitgevallen dan begroot, vooral door een verandering in de uitgave van ons magazine.
- De beheerskosten zijn lager uitgevallen doordat bepaalde zaken niet zijn uitgevoerd, vooral binnen het beheer van recreatieve voorzieningen.
- De kosten van huisvesting zijn hoger doordat er meer besteed is aan onderhoud gebouwen en doordat de Waterschapslasten hoger zijn uitgevallen.
- De kosten voor overhead en bestuur zijn hoger uitgevallen door het inhuren van externe experts voor advies.

Voor een gedetailleerde cijfermatige rapportage verwijzen we naar de Jaarrekening 2025.

Deel 2 - Jaarrekening 2025

Onderdeel van dit jaarverslag is de Jaarrekening 2025. Deze jaarrekening publiceren wij als separaat document.

Colofon

Dit jaarverslag is een uitgave van

Het Flevo-landschap

Postbus 2181

8203 AD Lelystad

Tel. 0320 - 286 111

Fotografie

Symen Deuzeman, Ernst Dirksen, Marit Dobben, Mariska Faber, Maarten Feenstra, Karina Groen, Rolf Hendriks, Vosse de Hilster, Anja Jongejan, Luuc Jonker, Pluim Fotografie, Ondrej Prosicky (Dreamstime), Pauline Rijnders, Shutterstock, Simon Smeeman, Rene Vos, Fotostudio Wierd.

Natuur dichtbij

HET FLEVO
LANDSCHAP

Afier Afier Auditors B.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Jaarrekening 2025

Het Flevo-landschap

Inhoud

Deel 2 – Jaarrekening

VERGELIJKING BEGROTING MET EXPLOITATIE 2025	3
A BALANS PER 31 DECEMBER 2025.....	4
B STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2025	6
C TOELICHTING OP BALANS PER 31 DECEMBER 2025.....	7
Toelichting resultaat 2025	8
ALGEMEEN	9
CONTINUITEIT	9
GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBESTEMMING	10
ACTIVA	13
VASTE ACTIVA	13
VLOTTENDE ACTIVA	15
PASSIVA.....	18
RESERVES EN FONDSEN	18
LANGLOPENDE SCHULDEN.....	26
KORTLOPENDE SCHULDEN	28
NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN	29
D TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2025.....	30
BATEN	30
LASTEN	32
SALDO FINANCIËLE BATEN EN LASTEN	42
E ONDERTEKENING VAN DE JAARREKENING	44
OVERIGE GEGEVENS.....	45
CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT.....	45

VERGELIJKING BEGROTING MET EXPLOITATIE 2025

	Gerealiseerd €	Begroting €	Vershil €
BATEN			
Baten van particulieren	€ 396.434	€ 340.000	€ 56.434
Baten van bedrijven	€ 37.330	€ 35.000	€ 2.330
Baten van loterij organisaties	€ 1.086.742	€ 937.500	€ 149.242
Baten van subsidies van overheden	€ 10.602.812	€ 3.970.743	€ 6.632.069
Baten overige organisaties zonder winststreven	€ 245.996	€ -	€ 245.996
Baten als tegenprestatie van producten en/of diensten	€ 16.560.061	€ 27.757.177	€ -11.197.116
Overige baten	€ 242.904	€ 867.000	€ -624.096
Som van de baten	<u>€ 29.172.280</u>	<u>€ 33.907.420</u>	<u>€ -4.735.140</u>
LASTEN			
Besteed aan doelstellingen:			
Kaderstelling en kwaliteitsborging	€ 73.141	€ 318.603	€ -245.462
Terreinbeheer	€ 2.464.488	€ 10.735.323	€ -8.270.835
Natuurbeleving	€ 524.343	€ 2.284.039	€ -1.759.696
Ontwikkeling en initiatieven	€ 2.727.839	€ 11.882.479	€ -9.154.640
Samenwerking en draagvlak	€ 364.921	€ 1.589.599	€ -1.224.678
	<u>€ 6.154.733</u>	<u>€ 26.810.043</u>	<u>€ -20.655.311</u>
Wervingskosten	€ 59.586	€ 259.558	€ -199.972
Kosten beheer en administratie	€ 1.722.418	€ 7.314.088	€ -5.591.670
Bijzondere lasten VGG	€ -	€ -	€ -
Som van de lasten	<u>€ 7.936.737</u>	<u>€ 34.383.689</u>	<u>€ -26.446.953</u>
Saldo voor financiële baten en lasten	€ 21.235.543	€ -476.269	€ 21.711.813
Saldo financiële baten en lasten	€ 115.430	€ 271.000	€ -155.570
Saldo van baten en lasten	<u>€ 21.350.973</u>	<u>€ -205.269</u>	<u>€ 21.556.243</u>

A BALANS PER 31 DECEMBER 2025

Na resultaatbestemming.

ACTIVA	2025		2024	
	€	€	€	€
VASTE ACTIVA				
Materieële vaste activa				
Gebouwen	1.284.673		1.285.012	
Materieel	1.016.595		1.231.879	
Inventaris	106.958		126.731	
		2.408.226		2.643.622
VLOTTENDE ACTIVA				
Voorraden		14.021		23.555
Vorderingen en overlopende activa		5.609.795		6.147.207
Effecten		5.233.506		5.085.289
Liquide middelen		28.634.237		5.851.351
TOTAAL ACTIVA		<u>41.899.785</u>		<u>19.751.023</u>

BALANS PER 31 DECEMBER 2025

PASSIVA

	2025		2024	
	€	€	€	€
RESERVES EN FONDSSEN				
Reserves				
Continuïteitsreserve Het Flevolandschap		1.005.216		1.148.493
Bestemmingsreserve gebiedsontwikkeling Natuur en Landschap		500.000		500.000
Bestemmingsreserve giften, schenkingen en erfstellingen		14.156		14.156
Bestemmingsreserve onroerend goed en materieel		<u>1.201.159</u>		<u>1.344.801</u>
		2.720.531		3.007.450
Bestemmingsfondsen		33.217.300		11.579.407
RESERVES EN FONDSSEN		<u>35.937.831</u>		<u>14.586.857</u>
Vorzieningen		5.551		5.551
Langlopende schulden		2.169.847		2.130.262
Kortlopende schulden		3.786.556		3.028.353
TOTAAL PASSIVA		<u><u>41.899.785</u></u>		<u><u>19.751.022</u></u>

B STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2025

	Gerealiseerd 2025 €	Begroting 2025 €	Gerealiseerd 2024 €
BATEN			
Baten van particulieren	396.434	340.000	310.661
Baten van bedrijven	37.330	35.000	34.257
Baten van loterij organisaties	1.086.742	937.500	937.500
Baten van subsidies van overheden	10.602.812	3.970.743	3.635.415
Baten overige organisaties zonder winststreven	245.996	-	121.002
Baten als tegenprestatie van producten en/of diensten	16.560.061	27.757.177	1.684.662
Overige baten	242.904	867.000	388.345
Som van de baten	<u>29.172.280</u>	<u>33.907.420</u>	<u>7.111.840</u>
LASTEN			
Besteed aan doelstellingen:			
Kaderstelling en kwaliteitsborging	73.141	318.603	90.656
Terreinbeheer	2.464.488	10.735.323	2.006.703
Natuurbeleving	524.343	2.284.039	331.726
Ontwikkeling en initiatieven	2.727.839	11.882.479	3.619.467
Samenwerking en draagvlak	364.921	1.589.599	698.449
	<u>6.154.733</u>	<u>26.810.043</u>	<u>6.747.000</u>
Wervingskosten	59.586	259.558	78.753
Kosten beheer en administratie	1.722.418	7.314.088	1.958.089
Bijzondere lasten VGG	-	-	3.333.333
Som van de lasten	<u>7.936.737</u>	<u>34.383.689</u>	<u>12.117.175</u>
Saldo voor financiële baten en lasten	21.235.543	-476.269	-5.005.335
Saldo financiële baten en lasten	115.430	271.000	64.743
Saldo van baten en lasten	<u>21.350.973</u>	<u>-205.269</u>	<u>-4.940.592</u>
Bestemming saldo 2025			
Toevoeging of onttrekking aan:			
Continuïteitsreserve	-143.277	-	-2.454.507
Bestemmingsreserve gebiedsontwikkeling Natuur en Landschap (projecten)	-	-400.000	-1.018.237
Bestemmingsreserve giften, schenkingen	-	-25.000	-292.800
Bestemmingsreserve onroerend goed en materieel	-143.642	-296.500	-98.197
Bestemmingsreserve herstel en ontwikkeling Natuur, Landschap Cultuurhi	-	-75.000	-263.576
Mutatie reserves	<u>-286.919</u>	<u>-796.500</u>	<u>-4.127.317</u>
Mutatie bestemmingsfondsen	21.637.892	591.231	-813.275
	<u>21.350.973</u>	<u>-205.269</u>	<u>-4.940.592</u>

C TOELICHTING OP BALANS PER 31 DECEMBER 2025

Naam en vestiging

De stichting heeft de naam Stichting Flevo-Landschap en is statutair gevestigd te Lelystad aan de Vlotgrasweg 11.

Inschrijving

Stichting Flevo-Landschap is ingeschreven onder nummer: 41023912 bij de Kamer van Koophandel.

Doel

De stichting heeft ten doel: het behoud, het beheer en de ontwikkeling van in natuurwetenschappelijk, landschappelijk en/of cultuurhistorisch opzicht waardevolle terreinen gelegen in de Provincie Flevoland, en meer in het algemeen het bevorderen van het behoud en het herstel van natuur en landschap en van de zuiverheid van water, bodem en lucht in deze provincie. Dit geschiedt zowel ter wille van de natuur zelf als ten behoeve van het welzijn van de mens. Als waardevol worden mede beschouwd die voortbrengselen van menselijke werkzaamheid welk door hun ontstaanswijze, vorm, ligging of ouderdom de waarde van het landschap verhogen, in het bijzonder monumenten van geschiedenis en kunst als bedoeld in artikel 1 van de monumentenwet.

Samenstelling Raad Van Toezicht per 31 december 2025

De Raad van Toezicht is ingesteld op 31 december 2012. Leden van de Raad van Toezicht zijn niet bezoldigd; zij ontvangen een vaste onkostenvergoeding van € 100,= per maand.

Lid	Hoofdfunctie	Nevenfuncties
Dhr. A.N.J. Slot (voorzitter RvT, lid van Remuneratie commissie)	Managing Director Stichting Scheepvaart	-Directeur AZVZ Services BV -Voorzitter EFO Paardenverzekering -Penningmeester Bewonersvereniging Golfpark Lelystad
Dhr. A.J. Lok (voorzitter Audit commissie)	Trainer en adviseur bij Kriton B.V.	-Lid bestuur Faculty Audit & Assurance, NBA -Lid Raad van Toezicht Stichting Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland
Dhr. A.E.O. van den Berg (voorzitter van Remuneratiecommissie)	Directeur/eigenaar MediaActivationCo. B.V./ AS WE SPEAK Media B.V. /Sponsoringbureau B.V.	-Raad van advies CVTD -Lid Raad van Commissarissen keuken Kampioen Divisie (Coöperatie Eerste Divisie)
Mw. H.S. Boerrigter (voorzitter van Kwaliteitscommissie)	Programmaleider DAW-Kennisprogramma (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer)	-Lid bestuur Stichting Water, Wonen en Natuur -Voorzitter RV Pontos -Belangenbehartiger Flevoland voor Stichting Wandelnet
Dhr. P.G.A.M. Persoon (lid van Kwaliteitscommissie)		-Coördinator Vrijwilligersmanagement Rode kruis Almere -Voorzitter adviescommissie RegioDeal Nieuw Land
Mw. C. Huberts (lid van Audit Commissie)	Directeur/eigenaar van Chuberts Strategisch Advies	-Lid bestuur Stichting Leergeld Randmeren -Jurylid PMO-Global Awards

Toelichting resultaat 2025

In het jaarrekeningresultaat van Het Flevo-landschap komen twee geldstromen samen: de reguliere exploitatie en de exploitatie van programma's en projecten. Daardoor geeft het totaalresultaat niet direct een goed beeld van de financiële ruimte binnen de gewone bedrijfsvoering. Het positieve totaalresultaat over 2025 is geen vrij besteedbare winst, maar ontstaat vooral doordat gelabelde projectmiddelen volgens de jaarrekeningregels via het resultaat van de organisatie lopen.

De reguliere exploitatie gaat over de normale bedrijfsvoering van Het Flevo-landschap. Programma's en projecten, zoals het Programma Nieuwe Natuur (PNN), worden afzonderlijk gevolgd. De middelen die hiervoor worden ontvangen of gerealiseerd, zijn gelabeld. Dat betekent dat zij alleen mogen worden besteed aan het betreffende programma of project. Deze middelen kunnen dus niet worden ingezet in de reguliere exploitatie.

Reguliere exploitatie

De reguliere exploitatie over 2025 sluit met een tekort van € 286.919. Dit tekort is kleiner dan in 2024. Toen bedroeg het tekort op de reguliere exploitatie € 1.397.259.

De baten binnen de reguliere exploitatie bedroegen in 2025 € 5.037.032. In 2024 was dit € 5.126.860. Daarmee zijn de reguliere baten met € 89.828 gedaald.

De lasten binnen de reguliere exploitatie bedroegen in 2025 € 5.278.390. In 2024 was dit € 8.985.807. Daarmee zijn de reguliere lasten met € 3.707.417 gedaald. De daling wordt voor een belangrijk deel verklaard door de eenmalige betaling van de schikking klachtenprocedure staatssteun van € 3.333.333 in 2024.

Programma's en projecten

Naast de reguliere exploitatie kent Het Flevo-landschap programma's en projecten waarvoor aparte bestemmingsfondsen zijn ingericht. Een bestemmingsfonds bevat middelen met een specifieke bestemming. Deze middelen zijn niet vrij beschikbaar voor de reguliere bedrijfsvoering.

Het positieve resultaat binnen programma's en projecten wordt vooral veroorzaakt door het batige saldo op het Programma Nieuwe Natuur van € 21.637.892. Dit saldo hangt samen met de geplande en gerealiseerde verkoop van projectgronden. De opbrengsten uit deze verkopen worden via het resultaat toegevoegd aan het fonds PNN. Deze middelen blijven daarmee beschikbaar voor de verdere uitvoering van het Programma Nieuwe Natuur en worden op een later moment weer aan dit programma besteed.

De baten binnen programma's en projecten bedroegen in 2025 € 24.135.248. In 2024 was dit € 1.984.980. Daarmee zijn de baten van programma's en projecten met € 22.150.268 toegenomen. Dit verschil wordt vooral verklaard door de voorziene verkoop van projectgronden.

De lasten binnen programma's en projecten bedroegen in 2025 € 2.658.347. In 2024 was dit € 3.131.369. Daarmee zijn de lasten van programma's en projecten met € 473.022 toegenomen. Dit verschil wordt vooral verklaard door de voorziene uitvoering van projectwerkzaamheden.

Het saldo van deze baten en lasten is grotendeels gelabeld en mag alleen worden besteed aan de betreffende programma's en projecten.

Totaalresultaat

Door de combinatie van de reguliere exploitatie en de exploitatie van programma's en projecten ontstaat in de jaarrekening een positief totaalresultaat van € 21.350.973.

TOTALE RESULTAAT (€ 21.350.973) minus DOTATIE fonds PNN (€ 21.637.892) = RESULTAAT EXPLOITATIE (- € 286.919).

De totale baten over 2025 bedragen € 29.172.280. Dit is € 22.060.440 hoger dan in 2024, toen de totale baten € 7.111.840 bedroegen. Deze stijging wordt vooral veroorzaakt door de baten binnen programma's en projecten, waaronder het Programma Nieuwe Natuur.

De totale lasten over 2025 bedragen € 7.936.737. Dit is lager dan in 2024, toen de totale lasten € 12.117.176 bedroegen.

Het positieve totaalresultaat is geen vrij besteedbare winst. Het bedrag bestaat grotendeels uit gelabelde projectmiddelen die op een later moment nodig zijn voor de uitvoering van projecten. Voor de reguliere exploitatie blijft sprake van een tekort, al is dit tekort kleiner dan in 2024.

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 Fondsenwervende organisaties.

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de organisatie.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de organisatie zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Als een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De ontvangsten en uitgaven worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode van een kalenderjaar.

CONTINUÏTEIT

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management zich oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBESTEMMING

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als financiële derivaten verstaan. Er wordt geen gebruik gemaakt van afgeleide financiële instrumenten (derivaten). In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: de effectenportefeuille, de vorderingen en de schulden.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Wanneer echter financiële instrumenten bij de vervolgwaardering worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten, worden direct toerekenbare transactiekosten direct verwerkt in de staat van baten en lasten.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Bijzondere waardeverminderingen vaste activa

De organisatie beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Wanneer dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Wanneer het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder-waardeverminderingverlies wordt direct als last verwerkt in de staat van baten en lasten onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

Materiële vaste activa

De gebouwen, inventaris en materieel worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur rekening houdend met de restwaarde. Afschrijving start op het moment dat een actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik en wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of bij desinvestering.

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd wanneer zij de gebruiksduur van het object verlengen.

Gebouwen en materieel

De afschrijving op de gebouwen vindt plaats in 25 - 40 jaar. Indien er sprake is van bestaande gebouwen wordt de afschrijvingstermijn conform de verwachte economische gebruiksduur aangepast. De afschrijving van het materieel bedraagt 7% - 25% van de aanschaffingswaarde afhankelijk van de aard van het materieel.

Inventaris

Dit betreft computerapparatuur en kantoorinventaris. De afschrijving bedraagt 7% - 33% van de aanschafwaarde. De afschrijvingspercentages zijn in de regel gebaseerd op de Algemene Subsidieverordening Flevoland (ASF). Bij enkele kantoorapparaten (computers, server en centrale printer) en enkele beheerinstrumenten, die van vitaal belang zijn voor de bedrijfsvoering, wordt in sommige gevallen een van de ASF afwijkende afschrijvingstermijn gehanteerd, gebaseerd op economische gebruiksduur.

Terreinen

Terreinen zijn gewaardeerd op nihil conform RJ 650 omdat de toekomstige exploitatie negatief is en het beleid van de organisatie is om de terreinen te beheren en niet om de terreinen in de toekomst te vervreemden. Het totaal areaal in beheer (ha eigendom en erfpacht) bedraagt 5.074 ha (2024: 5.140 ha).

Vorraden

Vorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en bijkomende kosten. Handelskortingen, rabatten en soortgelijke (te) ontvangen vergoedingen met betrekking tot de inkoop worden in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs. Bij de waardering van de voorraden wordt rekening gehouden met de eventueel op balansdatum opgetreden waardeverminderingen.

Effecten

De ter beurse genoteerde obligaties en aandelen behoren tot een handelsportefeuille en worden gewaardeerd op de reële waarde per balansdatum, waarbij zowel ongerealiseerde als gerealiseerde waardeveranderingen direct in de staat van baten en lasten worden verantwoord. Belegging is de reden voor het aanhouden van effecten.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Als liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering.

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is gevormd om de continuïteit te waarborgen in geval van (tijdelijke) sterk tegenvallende opbrengsten en om zeker te stellen dat de instelling ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. De reserve is gebaseerd op een risicoanalyse.

Bestemmingsreserves

Het bestuur heeft een deel van de bestemmingsreserves afgezonderd voor specifieke doelen. De beperkte bestedingsmogelijkheid van de bestemmingsreserve is door het bestuur bepaald, en betreft geen verplichting. Het bestuur kan deze beperking zelf opheffen.

Bestemmingsfondsen

Bestemmingsfonds(en) betreffen middelen die zijn verkregen met een door derden aangegeven specifieke bestemming.

Langlopende verplichtingen

Ontvangen waarborgsommen en bedragen uit meerjarige gebruikersovereenkomsten (bijv. opstalrechten). Van de tweede categorie valt jaarlijks een deel vrij.

Voorziening jubileumuitkering

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband.

Baten uit eigen fondsenwerving

De baten uit eigen fondsenwerving worden verantwoord voor het door de instelling ontvangen bedrag zonder dat de door de eigen organisatie gemaakte kosten in mindering zijn gebracht. Bijdragen die zijn ontvangen van sponsors, zijnde bijdragen waar geen evenredige tegenprestatie voor de geleverde goederen of diensten tegenover staat, zijn verantwoord als baten uit eigen fondsenwerving.

Donaties en giften

Donaties en giften worden verantwoord in het jaar dat de gelden worden ontvangen.

Verkoop van artikelen

Opbrengsten uit de verkoop van artikelen worden onder de baten tegen de brutowinst opgenomen. De brutowinst is de netto-omzet verminderd met de kostprijs van de verkochte artikelen. Onder de netto-omzet wordt verstaan de opbrengst onder aftrek van kortingen en over de omzet geheven belastingen. Onder de kostprijs wordt verstaan de inkoopwaarde van de goederen.

Huuropbrengsten

Huuropbrengsten worden lineair in de staat van baten en lasten opgenomen op basis van de duur van de huurovereenkomst.

Baten van loterij organisaties

De ontvangen bijdragen uit nationale loterijen en bijdragen van andere fondsenwervende instellingen worden als 'baten van loterij organisaties' verantwoord voor het ontvangen bedrag. Verwerking vindt plaats in het jaar waarin de bate door die derde is toegezegd.

Subsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruit ontvangen baten. Zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de organisatie zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden wordt de subsidie als bate verantwoord. Subsidies ter compensatie van door de organisatie gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de organisatie voor de kosten van een actief worden direct opgenomen onder de investeringsubsidies onder de langlopende schulden. Hieruit valt jaarlijks het saldo van baten en lasten een bedrag vrij naar rato van de afschrijvingen op het materieel vast actief.

In het kader van de doelstelling zijn gronden aangeschaft met het doel deze zelf te beheren. In de branche is het gebruikelijk om deze aankopen direct via de exploitatie te verwerken, conform RJ 650.201. De investering wordt hierbij ineens ten laste van de staat van baten en lasten gebracht.

Lasten

De lasten worden toegerekend aan de doelstellingen; 'werving baten' en 'beheer en administratie' middels de volgende toerekenings-methodiek. Alle uren die besteed worden aan projecten worden aan deze projecten toegekend met een intern uurtarief. Alle overige uren worden op basis van de medewerker verdeeld over de verschillende afdelingen en daarmee over de bijbehorende doelstelling. Dit is op basis van het werkelijke loon, dus geen intern uurtarief.

Personeel

De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Indien de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de stichting.

Pensioenen

Stichting Flevo-Landschap heeft de pensioenen van haar medewerkers ondergebracht bij Stichting BPL-Pensioen (BPL). De beleidsdekkingsgraad van BPL bedroeg 133,7% per 31 december 2025 (2024: 117,6%).

De pensioenregeling kwalificeert als een middelloonregeling. De jaarlijkse opbouw van de pensioenaanspraken bedraagt een % conform de leeftijdsstaffel van het pensioengevend salaris dat is gebaseerd op het brutoloon minus een franchise. In 2025 bedraagt de franchise € 16.655 (2024: €15.816). Het pensioengevend salaris in de basisregeling was in 2025 gemaximeerd tot € 137.800 (2024: € 137.800). De jaarlijkse premie die voor rekening komt van de werkgever bedraagt maximaal 26,4% (2024: 26,4%) van het pensioengevend salaris.

De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als een last in de staat van baten en lasten verantwoord. Ultimo 2025 zijn er evenals ultimo 2024 geen verplichtingen waarvoor een pensioenvoorziening is opgenomen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en beleggingsopbrengsten worden netto verantwoord onder de post 'financiële baten en lasten'. De kosten van beleggingen, zoals bankkosten en kosten van beheer door derden en de eigen organisatie worden hierop in mindering gebracht.

Operational lease

Als de organisatie optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Leasebetalingen inzake de operationele lease worden lineair over de leaseperiode ten laste van de staat van baten en lasten gebracht.

Vennootschapsbelasting

De Stichting is vrijgesteld van vennootschapsbelasting.

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa benoemd onder materieel worden aangewend direct in het kader van de doelstelling. De gebouwen en inventaris zijn benodigd voor de bedrijfsvoering. De verzekeringswaarde van de gebouwen (inclusief om niet verkregen) en materieel bedraagt € 8,9 miljoen (2024: € 12,6 miljoen). De verzekeringswaarde van de inventaris en dergelijken bedraagt € 1,3 miljoen (2024: € 1,4 miljoen).

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt te specificeren:

	<u>2025</u>	<u>2024</u>
	€	€
Stand per 1 januari		
Aanschaffingswaarde	4.808.961	4.491.724
Cummatieve afschrijvingen	2.165.339	2.067.597
Boekwaarde	<u>2.643.622</u>	<u>2.424.127</u>
Mutaties		
Investeringen	117.069	527.303
Desinvesteringen	-155.485	-210.066
Buitengebruikstelling activa	-	-
Afschrijving desinvesteringen	67.566	170.024
Afschrijvingen	-264.546	-267.766
Afschrijving buitengebruikgestelde activa	-	-
	<u>-235.396</u>	<u>219.495</u>
Stand per 31 december		
Aanschaffingswaarde	4.770.544	4.808.961
Cummatieve afschrijvingen	2.362.319	2.165.339
Boekwaarde	<u>2.408.226</u>	<u>2.643.622</u>

De boekwaarden per 2025 zijn per onderdeel als volgt te specificeren:

	Gebouwen	Materieel	Inventaris	Totaal
Stand per 1 januari	€	€	€	€
Aanschaffingswaarde	2.494.767	1.964.105	350.088	4.808.961
Cummulatieve afschrijvingen	1.209.755	732.226	223.358	2.165.339
Boekwaarde	1.285.012	1.231.879	126.731	2.643.622
Mutaties				
Investeringen	96.169	5.157	15.743	117.069
Desinvesteringen	-	-155.485	-	-155.485
Buitengebruikstelling activa	-	-	-	-
Afschrijving desinvesteringen	-	67.566	-	67.566
Afschrijvingen	-96.508	-132.523	-35.515	-264.546
Afschrijving buitengebruikgestelde activa	-	-	-	-
	-339	-215.285	-19.772	-235.396
Stand per 31 december				
Aanschaffingswaarde	2.590.935	1.813.777	365.831	4.770.544
Cummulatieve afschrijvingen	1.306.263	797.183	258.873	2.362.319
Boekwaarde	1.284.673	1.016.595	106.958	2.408.226

VLOTTENDE ACTIVA

Vorraden

	<u>2025</u>	<u>2024</u>
	€	€
Winkel bezoekerscentra	15.933	26.983
Voorziening mogelijk incourant	-1.912	-3.428
Totaal	<u><u>14.021</u></u>	<u><u>23.555</u></u>

Dit betreft de voorraad artikelen van het bezoekerscentrum welke voor verkoop zijn bedoeld. De voorraad wordt aangehouden voor directe aanwending in het kader van de doelstelling. De waarde van de voorraad is afgenomen tot € 14.021 (2024 was € 23.555).

Vorderingen en overlopende activa

	<u>2025</u>	<u>2024</u>
	€	€
Debiteuren	510.409	388.624
Subsidievorderingen	3.176.022	4.424.165
Omzetbelasting	334.257	235.000
Overige vorderingen en overlopende activa	<u>1.589.107</u>	<u>1.099.418</u>
Vorderingen en overlopende activa	<u><u>5.609.795</u></u>	<u><u>6.147.207</u></u>

Debiteuren

	<u>2025</u>	<u>2024</u>
	€	€
Debiteuren	530.409	388.624
Vooziening dubieuze debiteuren	<u>-20.000</u>	<u>-</u>
	<u><u>510.409</u></u>	<u><u>388.624</u></u>

Vorderingen op debiteuren worden gewaardeerd onder aftrek van een voorziening wegens mogelijke oninbaarheid. Een voorziening wegens mogelijke oninbaarheid is individueel bepaald.

In de debiteuren, ultimo 2025, zijn geen bedragen begrepen (2024: € 0) met een resterende looptijd van langer dan 1 jaar.

Subsidies

Subsidievorderingen worden opgenomen voor het totaal toegekende bedrag en bij definitieve toekenning door de subsidieverstrekker.

	<u>2025</u>	<u>2024</u>
	€	€
Incidentele subsidies	509.925	1.756.397
Structurele subsidies	2.666.097	2.667.768
Subsidievorderingen	<u>3.176.022</u>	<u>4.424.165</u>

Belastingen en sociale premies

	<u>2025</u>	<u>2024</u>
	€	€
Omzetbelasting	334.257	235.000
	<u>334.257</u>	<u>235.000</u>

In 2025 is de suppletie aangifte Omzetbelasting over het boekjaar 2022 ingediend. Voor het boekjaar 2023 is een berekening gemaakt ter ondersteuning van een in te dienen suppletie aangifte Omzetbelasting. Deze aangifte zal in 2026 worden ingediend na controle van de onderbouwing. Tegelijk zal een berekening worden gemaakt voor de jaren 2024 en 2025. Op basis van de voorlopige berekeningen zijn de voorlopige bedragen hoger bijgesteld naar een totaal van € 334.257 voor de genoemde drie boekjaren.

Overige vorderingen en overlopende activa

	<u>2025</u>	<u>2024</u>
Vooruitbetaalde kosten	1.304.275	917.836
Overlopende activa	-	156.346
Overige vorderingen	284.832	25.236
	<u>1.589.107</u>	<u>1.099.418</u>

In de overige vorderingen is ultimo 2025 geen bedrag begrepen (2024: € 0) met een resterende looptijd van langer dan 1 jaar.

Effecten

De stichting heeft zich georiënteerd op passende beleggingsvormen die voldoende zekerheid bieden voor rendement met beperkte risico's. In 2014 zijn de middelen op basis van een nieuw opgesteld Beleggingsstatuut herbelegd. In 2021 is het statuut op onderdelen herzien en aangepast. Het vermogensbeheer is uitbesteed aan de twee vermogensbeheerders Triodos en ING. De gerealiseerde waardeverschillen bij verkoop alsmede de niet-gerealiseerde waardeverschillen per balansdatum worden verantwoord onder het resultaat uit beleggingen in de staat van baten en lasten.

	<u>2025</u>	<u>2024</u>
	€	€
Portefeuille Triodos	2.591.955	2.555.334
Portefeuille ING	2.641.552	2.529.955
	<u>5.233.506</u>	<u>5.085.289</u>

De beleggingsportefeuilles worden gewaardeerd tegen reële waarde ultimo boekjaar.

De effecten bestaan uit per 31 december 2025 uit aandelen en obligaties. De aandelen worden voornamelijk gehouden als valuta-eenheid EUR (50,05%), USD (36,26%) JPY (4,06%) en overige (9,63%). De obligaties hebben per 31 december 2025 de volgende rating: AAA (31,14%), AA+ t/m AA- (25,01%), A+ t/m A- (23,89%) en BBB+ t/m BBB- (19,96%). De verkrijgingsprijs van de effecten is € 4.944.877 (2024: € 4.825.311). De gemiddelde duration van de obligaties is 5 jaar en 10 maanden (2024: 5 jaar en 10 maanden). Over 2025 was het gemiddelde effectieve rendement 5,98% (2024: 5,69%).

De aandelen en obligaties zijn allen beursgenoteerd.

Liquide middelen

	<u>2025</u>	<u>2024</u>
	€	€
Kassen en kassa's	3.427	2.355
Banktegoeden	28.629.426	5.847.824
Gelden onderweg	1.384	1.172
	<u>28.634.237</u>	<u>5.851.351</u>

De liquide middelen zijn terstond opeisbaar.

PASSIVA

RESERVES EN FONDSSEN

Continuïteitsreserve Het Flevo-Landschap

Beschermen van natuur in Flevoland kost geld, nu en later. Om te kunnen garanderen dat Het Flevo-Landschap haar natuurgebieden ook in de verre toekomst kan behouden en beschermen en gezien het resultaat van de structurele baten en lasten en het afbreukrisico daarvan, acht het bestuur een continuïteitsreserve nodig.

De stichting heeft statutair tot doel het behoud, beheer en ontwikkeling van natuurwetenschappelijk, landschappelijk en/of cultuurhistorisch opzicht waardevolle terreinen gelegen in de provincie Flevoland, alsmede meer in het algemeen het bevorderen van het behoud en het herstel van natuur en landschap en van de zuiverheid van water, bodem en lucht in deze provincie, zomede het geven van voorlichting hierover. De achterliggende gedachte is, om met aangepaste activiteiten eeuwigdurend door te kunnen gaan met de instandhouding en het beheer van de natuurterreinen.

De hoogte van de benodigde continuïteitsreserve wordt berekend door enerzijds de korte termijn risico's te benoemen en te waarderen en anderzijds wordt berekend wat de normale exploitatie op jaarbasis bedraagt. De berekening is als volgt:

Totaalsamenvatting continuïteitsreserve Flevo-landschap		
Totaalwaarde risicoprofiel		553.125 (A)
Personeelskosten	2.557.497 (B)	
Externe kosten reguliere exploitatie	<u>3.003.597 (C)</u>	
Totale kosten reguliere exploitatie	5.561.094	
Factor	0,5	
		<u>2.780.547 (D)</u>
Continuïteitsreserve		3.333.672
Maandenfactor		1,5
Totaalwaarde Continuïteitsreserve		5.000.508

- A Betreft de korte termijn risico's die zich binnen 18 maanden kunnen voordoen, waarbij deze risico's zijn gekwantificeerd. De risico's worden frequent in het Management besproken en waar mogelijk wordt er gewerkt aan het inperken ervan.
- B Dit betreft de personeelskosten van het vaste personeel, dus exclusief de inhuur van medewerkers die projectmatig worden ingezet. Het bedrag is het gemiddelde van de jaren 2023, 2024 en 2025.
- C Dit betreft de bijbehorende overhead. Ook hier is het bedrag het gemiddelde van de jaren 2023, 2024 en 2025.
- D Het bedrag is het totaal van B en C waarna er een factor aan wordt verbonden. Deze factor wordt bepaald op basis van verwachtingen van doorlopende subsidies. Het risicoprofiel is benoemd als gemiddeld, richting hoog. Daarom is gekozen voor een factor van 0,5.

Het Flevo-landschap heeft ervoor gekozen dat de continuïteitsreserve minimaal 18 maanden moet dekken. Daarom is ervoor gekozen de maandenfactor te vormen voor een factor 1,5.

Verwachting is dat wanneer een calamiteit zich voordoet en structureel invloed heeft op de continuïteit er een jaar tot 1,5 benodigd is om bijvoorbeeld alternatieve inkomstenbronnen aan te spreken.

Per 31-12-2025 is het benodigde saldo van de continuïteitsreserve vastgesteld op € 5.000.508 (2024: €4.786.284).

Het werkelijke saldo per 31-12-2025 bedraagt € 1.005.216. In de komende periode wordt een strategie uitgewerkt welke ertoe moet leiden dat de continuïteitsreserve weer op niveau gebracht wordt.

De berekening was in 2024:

Totaalsamenvatting continuïteitsreserve Flevo-landschap		
Totaalwaarde risicoprofiel		435.600 (A)
Personeelskosten	2.550.936 (B)	
Externe kosten reguliere exploitatie	<u>3.249.975 (C)</u>	
Totale kosten reguliere exploitatie	3.904.000	
Factor	0,75	
		<u>4.350.684 (D)</u>
Continuïteitsreserve		4.786.284
Maandenfactor		1
Totaalwaarde Continuïteitsreserve		4.786.284

	<u>2025</u>	<u>2024</u>
	€	€
Stand per 1 januari	1.148.493	2.755.727
Dotatie	-	1.183.284
Onttrekking	-143.277	-2.790.518
Stand per 31 december	<u>1.005.216</u>	<u>1.148.493</u>

Bestemmingsreserve gebiedsontwikkeling Natuur en Landschap (projecten)

Het beheren, herstellen én ontwikkelen van natuur, landschap en cultureel erfgoed: dat is waarom Het Flevo-landschap in 1986 is opgericht. Centraal stond daarin het behouden, of zelfs vergroten van de rijkdom aan soorten en ecosystemen van de natuur. De afgelopen jaren is daar ook nadrukkelijk het organiseren van natuurbeleving en natuurbetrokkenheid aan toegevoegd. Met partners (overheden, maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven) gebieden in Flevoland verder ontwikkelen. Dit is in het beleidsplan 2020-2024 vastgelegd. Een aantal grote projecten wordt voorbereid en uitgevoerd. Het Flevo-landschap participeert in Nationaal Park Nieuw Land. Voor wat betreft de ontwikkeling van nieuwe natuur is het provinciale Programma Nieuwe Natuur Flevoland leidend. In dat kader zijn de projecten Noorderwold-Eemvallei, Gouden Randen langs de Pampushout, Urkerveld en Zuidpunt Schokland gehonoreerd. Het gaat hier in alle gevallen om nieuwe natuur die een brug slaat tussen natuur en agrarisch gebied, om de biodiversiteit te vergroten en om de brug te slaan naar agrariërs en stedelingen. Voor de cofinanciering van dergelijke projecten met het karakter van gebiedsontwikkeling is deze reserve gevormd, o.a. uit de beschikbare middelen Postcode Loterij en Afvalfonds.

	<u>2025</u>	<u>2024</u>
	€	€
Stand per 1 januari	500.000	1.518.237
Dotatie	-	-
Onttrekking	-	-1.018.237
Stand per 31 december	<u>500.000</u>	<u>500.000</u>

Bestemmingsreserve giften, schenkingen en erfstellingen

Giften en schenkingen van bedrijven en particulieren alsmede erfstellingen zijn in de staat van baten en lasten opgenomen onder baten van particulieren en worden vervolgens toegevoegd aan reserves. De desbetreffende toevoeging wordt gedaan in een reserve voor zover de maximale omvang van de reserve nog niet is bereikt. De donaties kennen geen beperkingen, maar doelstelling is om de middelen te besteden aan bijzondere projecten die zonder deze bijdrage niet gerealiseerd zouden kunnen worden. Daarbij wordt rekening gehouden met de achtergrond van de erflater.

Deze reserve kan worden aangewend ten behoeve van incidentele bestedingen die het draagvlak voor de taakuitoefening bij het brede publiek kunnen ondersteunen, of die de directe doelstelling voor de bescherming en ontwikkeling van natuur en landschap positief kunnen beïnvloeden. Bij het laatste kan bijvoorbeeld gedacht worden aan (terrein)aankopen, uitbreidingen of onderhoud waarvan de kosten niet of niet geheel worden gedekt door de reguliere subsidieverstrekkingen. Het Flevo-landschap heeft in 2025 geen giften (2024: € 0) en geen nalatenschappen toegevoegd aan de bestemmingsreserve giften, schenkingen en erfstellingen (2024: € 0).

	<u>2025</u>	<u>2024</u>
	€	€
Stand per 1 januari	14.156	306.956
Dotatie	-	-
Onttrekking	-	-292.800
Stand per 31 december	<u>14.156</u>	<u>14.156</u>

Bestemmingsreserve onroerend goed en materieel

Alle gebouwen en inventaris zijn benodigd voor de bedrijfsvoering.

Het Flevo-Landschap investeert zelf in de aankoop van nieuw materieel, waarover ook wordt afgeschreven. De reserve zal mede worden aangewend voor ARBO-gerelateerde investeringen bij de aanschaf van nieuw materieel.

Aan zowel terreinen, gebouwen als aan publieksfaciliteiten (o.a. bezoekerscentra en ontvangstlocaties) dienen regelmatig onderhouds- en herstelwerkzaamheden van enige omvang plaats te vinden. Teneinde over voldoende middelen te beschikken op het moment van periodiek onderhoud en vervangende investeringen wordt jaarlijks een bedrag ten laste van de exploitatie gebracht, welk als toevoeging aan de bestemmingsreserve wordt geboekt.

In 2025 is er op basis van de waarde van het onroerend goed en materieel een onttrekking plaatsgevonden van € 143.642 (2024: € 98.197).

	<u>2025</u>	<u>2024</u>
	€	€
Stand per 1 januari	1.344.801	1.442.998
Dotatie	-	-
Onttrekking	-143.642	-98.197
Stand per 31 december	<u>1.201.159</u>	<u>1.344.801</u>

Fondsen door derden bepaald

	<u>2025</u>	<u>2024</u>
	€	€
Beheerfonds Havenhoofd Kop van 't Ende	137.210	137.210
Fonds Zuidlob	11.341	11.341
Fonds onderhoud infra Schokland	71.259	71.259
Fonds Pampushout Zuid	522.750	522.750
Fonds Beheer Urkerveld	104.400	104.400
Fonds Projecten Programma Nieuwe Natuur	32.370.340	10.732.447
Totaal Fondsen	<u>33.217.300</u>	<u>11.579.407</u>

Beheerfonds Havenhoofd Kop van 't Ende

Stichting Flevo-Landschap heeft de taak en doelstelling inzake het behoud en beheer van het voormalig havenhoofd Kop van 't Ende overgenomen van Stichting Herstel Kop van 't Ende. Daartoe is in 1994 de ondergrond overgedragen. Van de voormalige Stichting Herstel Kop van 't Ende en de Provincie Flevoland zijn destijds middelen verkregen ten behoeve van toekomstige kosten van beheer en onderhoud van het havenhoofd onder de voorwaarde dat het openbaar gebied permanent toegankelijk zal blijven. Het maximum van dit fonds was bepaald op € 90.000. In 2009 is het maximum opnieuw bepaald in verband met de realisatie van het herstel van het Havenhoofd. Deze is per 2009 op basis van de werkelijke investeringen (ter grootte van € 300.000) verhoogd tot de benodigde cofinanciering van € 150.000.

	<u>2025</u>	<u>2024</u>
	€	€
Stand per 1 januari	137.210	137.210
Mutatie	-	-
Stand per 31 december	<u>137.210</u>	<u>137.210</u>

Fonds Zuidlob

De realiserende partij van het Windpark Zuidlob heeft bij het in gebruik nemen eenmalig een bedrag van € 308.330 aan het Flevo-Landschap gedoneerd. Het Flevo-Landschap dient deze middelen te besteden aan behoud en versterking van de kwaliteit van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), primair in de Zuidlob. In 2025 zijn geen werkzaamheden uitgevoerd.

	<u>2025</u>	<u>2024</u>
	€	€
Stand per 1 januari	11.341	11.341
Mutatie	-	-
Stand per 31 december	<u>11.341</u>	<u>11.341</u>

Fonds onderhoud infrastructuur Schokland

Op Schokland zijn in 2000 investeringen in recreatie- en beheerinfrastructuur gerealiseerd met behulp van subsidies van overheden. Gelijktijdig bij verkrijging van de investeringsmiddelen is een permanente instandhoudingverplichting voor de infrastructuur overeengekomen. Daartoe zijn van de overheden, die gebiedspartner zijn in het Gebiedsgericht Beleid Schokland, subsidies verkregen ter dekking van het langjarige beheer en onderhoud van de infrastructuur op Schokland.

	<u>2025</u>	<u>2024</u>
	€	€
Stand per 1 januari	71.259	71.259
Mutatie	-	-
	<hr/>	<hr/>
Stand per 31 december	<u>71.259</u>	<u>71.259</u>

Fonds Pampushout Zuid

Eind 2014 is voortvloeiend uit de structuurvisie RRAAM het Fonds Verstedelijking Almere (FVA) in het leven geroepen. Dit fonds wordt gevoed door rijk, provincie en gemeente. Het fonds is bestemd voor de ontwikkeling van Almere 2.0 (voorheen de schaa sprong genoemd).

Hieruit is in 2016 het project 1^e fase Ontwikkelingsplan Pampushout-zuid gehonoreerd met een omvang van € 2.022.498. Conform de Intentieovereenkomst uit 2011 dient Het Flevo-landschap 1/3 bij te dragen op voorwaarde dat de andere partijen de andere 2/3 bijdragen.

In een brief aan de Beheerder van Het Fonds Verstedelijking Almere heeft Het Flevo-landschap bevestigd dat Het Flevo-landschap middelen gereserveerd heeft om 1/3 van de kosten 1^e fase Ontwikkelingsplan Pampushout-zuid te dragen. Van deze middelen is €522.750 bestemd voor beheer en onderhoud gedurende 20 jaar gerekend vanaf de oplevering van het project. Hiervoor zijn eigen middelen gedoteerd aan het fonds Pampushout Zuid. De resterende eigen bijdrage € 151.416 is bestemd voor werkzaamheden in het project en zijn besteed in 2015 en 2016. In 2019 is het project opgeleverd en definitief financieel afgewikkeld.

	<u>2025</u>	<u>2024</u>
	€	€
Stand per 1 januari	522.750	522.750
Mutatie	-	-
	<hr/>	<hr/>
Stand per 31 december	<u>522.750</u>	<u>522.750</u>

Fonds Urkerveld beheer

In het kader van Projecten Nieuwe Natuur is een project in het Urkerveld gerealiseerd. Aan deze realisatie is de verplichting gekoppeld om het beheer gedurende tenminste 10 jaren te garanderen. Omdat niet elk jaar grootschalig beheer uitgevoerd wordt zal de onttrekking gebeuren op basis van de gemaakte uitgaven over een jaar.

	2025	2024
	€	€
Stand per 1 januari	104.400	104.400
Onttrekking	-	-
Mutatie	-	-
	<hr/>	<hr/>
Stand per 31 december	104.400	104.400
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Fonds Projecten Programma Nieuwe Natuur

De projecten nieuwe natuur komen in de fase van realisatie. Hiertoe worden met de provincie realisatieovereenkomsten gesloten. In lijn met de afspraken die met de Provincie zijn gemaakt in het kader van Programma Nieuwe Natuur Flevoland worden de met PNB-subsidie verworven gronden in eigendom van Stichting Flevo-Landschap ingezet in de gehonoreerde projecten. De genoemde gronden kunnen worden ingezet als ruilgrond dan wel worden vervreemd om zo geld te genereren voor aankopen, inrichting of beheer ten behoeve van de projecten nieuwe natuur. Na inrichting van het gebied is het Flevo-Landschap verplicht om deze 20 jaar in stand te houden, de beheerkosten worden gedekt vanuit het fonds. De middelen die vrijkomen bij verkoop van gronden worden gedoteerd aan dit fonds.

	2025	2024
	€	€
Stand per 1 januari	10.732.447	11.545.723
Dotatie	23.022.212	-
Onttrekking	-1.384.320	-813.276
Mutatie	-	-
	<hr/>	<hr/>
Stand per 31 december	32.370.339	10.732.447
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Voorzieningen

	<u>2025</u>	<u>2024</u>
	€	€
Jubileumuitkeringen		
Stand per 1 januari	5.551	5.551
Dotatie	-	-
Vrijval	-	-
Onttrekking	-	-
	<u>5.551</u>	<u>5.551</u>
	<u><u>5.551</u></u>	<u><u>5.551</u></u>

Een werknemer ontvangt, in overeenstemming met de cao, bij een ononderbroken dienstverband van 25 en 40 jaar één bruto-maandsalaris. Het bedrag wordt netto uitgekeerd voor zover dat fiscaal is toegestaan. Voor medewerkers die in de komende 5 jaar een 25-jarig of 40-jarig jubileum vieren en waarbij het aannemelijk is dat deze ook behaald wordt is een voorziening opgenomen. Het saldo valt in 2026 vrij.

LANGLOPENDE SCHULDEN

	<u>2025</u>	<u>2024</u>
	€	€
VGG claim	1.707.383	1.651.826
Waarborgsommen	22.750	25.450
Investeringsubsidies	321.084	356.016
Langjarige overeenkomsten	118.631	96.970
	<u>2.169.847</u>	<u>2.130.262</u>

VGG claim	<u>2025</u>	<u>2024</u>
	€	€
Stand per 1 januari	1.651.826	-
Dotatie	55.557	1.651.826
Vrijval	-	-
Stand per 31 december	<u>1.707.383</u>	<u>1.651.826</u>

VGG Schikking

Natuurmonumenten en de Provinciale Landschappen zullen in het kader van de schikking circa € 77 miljoen storten in een door de VGG op te richten Fonds. Met de middelen in het Fonds zal het particulier natuurbeheer in Nederland een extra impuls krijgen. In het boekjaar 2024 is reeds € 40 miljoen gestort. Per 31 december 2024 is derhalve nog € 37 miljoen te betalen. Het deel van de Stichting is € 1.542. De Tweede betaling ad € 37 miljoen wordt voorafgaand aan de betaling geïndexeerd met 'CPI alle huishoudens' tegen peildatum 1 januari 2023 met een maximum indexatie van 3,5% per jaar. De indexering wordt jaarlijks (2025: 3,2%, 2024: 3,3%) bepaald en toegevoegd aan de schuld. Per 31 december 2025 is het indexeringsdeel voor de Stichting € 159. De Tweede betaling moet uiterlijk 1 januari 2032 zijn voldaan.

Waarborgsommen	<u>2025</u>	<u>2024</u>
	€	€
Stand per 1 januari	25.450	25.450
Dotatie	-	-
Onttrekking	-2.700	-
Stand per 31 december	<u>22.750</u>	<u>25.450</u>

Investeringsubsidies	<u>2025</u>	<u>2024</u>
	€	€
Stand per 1 januari	356.016	390.948
Dotatie	-	-
Onttrekking	-34.932	-34.932
Stand per 31 december	<u>321.084</u>	<u>356.016</u>
Langjarige overeenkomsten	<u>2025</u>	<u>2024</u>
	€	€
Stand per 1 januari	96.970	96.970
Dotatie	26.812	-
Onttrekking	-5.151	-
Vrijval	-	-
Stand per 31 december	<u>118.631</u>	<u>96.970</u>

In toenemende mate verzoeken derden om langjarige overeenkomsten voor het hebben, houden en onderhouden van voorzieningen in terreinen van het Flevo-Landschap. Voor zover verenigbaar met de doelstellingen in de beheerobjecten worden overeenkomsten gesloten voor perioden van tien jaar. De ontvangen vergoedingen hebben betrekking op dezelfde periode. De ontvangen gelden worden ten gunste van de post langjarige overeenkomsten geboekt. Jaarlijks valt een evenredig deel vrij om de exploitatie van het betreffende beheerobject te voeden.

KORTLOPENDE SCHULDEN

	2025	2024
	€	€
Crediteuren	668.881	546.940
Belastingen en premies sociale lasten	191.667	175.678
Pensioenen	57.944	61.428
Overige schulden en overlopende passiva	2.868.064	2.244.307
Totaal Kortlopende schulden	<u>3.786.556</u>	<u>3.028.353</u>

Belastingen, premies sociale verzekeringen en pensioenen

	2025	2024
	€	€
Loonheffing, sociale lasten en pensioenen	64.969	67.400
Omzetbelasting	126.698	108.278
Belastingen, premies sociale lasten pensioenen	<u>191.667</u>	<u>175.678</u>

Pensioenen

	2025	2024
	€	€
Pensioenen	57.944	61.428
	<u>57.944</u>	<u>61.428</u>

Overige schulden en overlopende passiva

	2025	2024
	€	€
Reservering vakantiegeld	84.367	90.804
Reserve vakantiedagen	116.682	81.290
Vooruitontvangen bedragen	1.000	-
Vooruitontvangen Projectgelden	2.625.515	2.038.179
Grondkamerkosten en overige	40.500	34.034
	<u>2.868.064</u>	<u>2.244.307</u>

Voor de uitvoering van projecten zijn van diverse subsidiegevers bedragen ontvangen, welke nog dienen te worden besteed. Mogelijk is een gedeelte hiervan langlopend. Bij het opstellen van de jaarrekening is een inschatting gemaakt welk deel langlopend is. Dit betreft totaal € 0 (2024: € 0).

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN

In verband met operational lease van kopieermachines bestaat per balansdatum een jaarlijkse verplichting van € 0 (31 december 2024 € 760). De resterende looptijd verstreken (31 december 2024: 10 maanden). De totale resterende verplichting bedraagt € 0 (2024: € 760).

ANBI status - Instelling van algemeen nut

De stichting is een Algemeen Nut Beogende Instelling zoals bedoeld in het vierde lid van artikel 24 van de successiewet. Gegeven haar activiteiten wordt de stichting in beginsel niet als ondernemer aangemerkt voor de vennootschapsbelasting en omzetbelasting. De stichting is alleen BTW plichtig voor de BTW belaste activiteiten (zoals verkoop van goederen en producten etc.). Dit is een beperkte omzetstroom. Voorbelasting wordt naar rato verrekend in de aangifte.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren betreffen bekende tegenpartijen. Het van toepassing zijnde risico is beperkt.

Renterisico en kasstroomrisico

Er is geen sprake van schulden met rente.

Liquiditeitsrisico

De organisatie loopt geen significante liquiditeitsrisico's. Er zijn voldoende liquiditeiten om meerdere jaren de organisatie voort te zetten.

D TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2025

BATEN

Baten van particulieren	<u>2025</u>	<u>2024</u>	<u>Begroting</u>
	€	€	€
Donaties en giften	41.648	38.300	50.000
Contributies	283.235	272.360	290.000
Legaten en Nalatenschappen	71.551	-	-
	<u>396.434</u>	<u>310.661</u>	<u>340.000</u>
Baten van bedrijven	<u>2025</u>	<u>2024</u>	<u>Begroting</u>
	€	€	€
Sponsorbijdrage Eenmalig	1.080	1.000	-
Sponsorbijdrage Vrienden	36.250	33.257	35.000
	<u>37.330</u>	<u>34.257</u>	<u>35.000</u>
Baten van loterij organisaties	<u>2025</u>	<u>2024</u>	<u>Begroting</u>
	€	€	€
NPL Exploitatie	1.086.742	937.500	937.500
	<u>1.086.742</u>	<u>937.500</u>	<u>937.500</u>
Baten van subsidies van overheden	<u>2025</u>	<u>2024</u>	<u>Begroting</u>
	€	€	€
Provincie Flevoland, beheer natuur en landschap	1.804.162	1.743.356	1.730.268
Provincie Flevoland, organisatie Flevolandschap	873.176	1.055.130	833.980
Projectsubsidies van overheden	7.925.474	836.929	1.406.495
	<u>10.602.812</u>	<u>3.635.415</u>	<u>3.970.743</u>

Provincie Flevoland, beheer natuur en landschap (SNL)

In april 2022 is een meerjarige SNL-subsidie toegekend van beheer, natuur en landschap voor de periode van 2022 tot en met 2025.

Baten overige organisaties zonder winststreven	<u>2025</u>	<u>2024</u>	<u>Begroting</u>
	€	€	€
Giften overige organisaties (zonder winststreven)	245.996	121.002	-
	<u>245.996</u>	<u>121.002</u>	<u>-</u>

Baten als tegenpresentatie van leveringen van producten en/of diensten

	<u>2025</u>	<u>2024</u>	<u>Begroting</u>
	€	€	€
Producten winkel	15.520	26.950	-
Producten uit terreinen	181.703	243.517	205.000
Grondverkopen	14.959.430	3.005	26.714.100
Verpachtingen	917.316	789.560	481.577
Huuropbrengst	68.521	144.158	40.000
Gebruikersovereenkomsten	-10.431	92.196	35.000
Retributie windmolens	287.880	283.680	125.000
Jachtpenningen	-	15.995	-
Parkeergelden	109.785	52.459	60.000
Verkoop dieren	5.901	3.032	1.500
Opbrengst excursies e.d.	18.338	23.991	95.000
Verhuur Fietsen	6.098	6.116	-
	<u>16.560.061</u>	<u>1.684.662</u>	<u>27.757.177</u>

Producten winkel

	<u>2025</u>	<u>2024</u>	<u>Begroting</u>
	€	€	€
Netto omzet	51.354	46.879	-
Kostprijs van de omzet	-35.834	-19.929	-
	<u>15.520</u>	<u>26.950</u>	<u>-</u>

Overige baten

	<u>2025</u>	<u>2024</u>	<u>Begroting</u>
	€	€	€
Opbrengst doorbelastingen	12.236	22.430	7.000
Uitkering brandverzekering	-	253.235	-
Overig	230.668	112.680	860.000
	<u>242.904</u>	<u>388.345</u>	<u>867.000</u>

LASTEN

besteed aan doelstellingen

Omschrijving / Doelstelling	doelstelling A	doelstelling B	doelstelling C	doelstelling D	Doelstelling E	subtotaal doelstellingen	Wervings kosten	Beheer en administratie	Totaal realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
Verstrekte (project)subsidies en (project)bijdragen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aankopen en verwervingen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	393.273
Personeelskosten	-	1.072.014	426.980	251.636	25	1.750.655	59.586	759.687	2.569.929	2.669.698	2.026.348
Uitbesteed werk	-	29.474	16.638	-	19.706	65.818	-	122.676	188.494	160.000	465.306
Kantoor- en algemene kosten	-	39.959	7.450	622	13.044	61.076	-	245.954	307.029	320.475	3.668.552
Huisvestingskosten	-	97.538	48	-	-	97.586	-	297.680	395.266	374.400	416.679
Kosten overhead en bestuur	-	540	-	11	61.879	62.430	-	163.289	225.719	165.500	174.297
Autokosten	-	192.283	-	-	-	192.283	-	-	192.283	173.500	153.852
Voorlichting en promotie	-	-	12.140	-	153.018	165.157	-	-	165.157	260.000	186.206
Beheerskosten	59.792	818.208	389	25.301	-	903.690	-	242	903.932	1.123.122	1.137.573
Vrijwilligers	-	4.457	40.427	-	-	44.883	-	880	45.763	37.750	41.360
Bezoekerscentra	-	-	20.272	-	-	20.272	-	-	20.272	85.200	54.595
Afschrijvingskosten	-	132.536	-	-	-	132.536	-	132.010	264.546	276.200	267.766
Projectlasten	13.349	77.480	-	2.450.269	117.249	2.658.347	-	-	2.658.347	28.737.846	3.131.369
Totaal per doelstelling	73.141	2.464.488	524.343	2.727.839	364.921	6.154.733	59.586	1.722.418	7.936.737	34.383.691	12.117.176

Doelstelling A	Kaderstelling en kwaliteitsborging
Doelstelling B	Terreinbeheer
Doelstelling C	Natuurbeleving
Doelstelling D	Ontwikkeling en initiatieven
Doelstelling E	Samenwerking en draagvlak

Besteed aan doelstellingen

	<u>2025</u>	<u>2024</u>	<u>Begroting</u>
	€	€	€
Kaderstelling en kwaliteitsborging	73.141	90.656	318.603
Terreinbeheer	2.464.488	2.006.703	10.735.323
Natuurbeleving	524.343	331.726	2.284.039
Ontwikkeling en initiatieven	2.727.839	3.619.467	11.882.479
Samenwerking en draagvlak	364.921	698.449	1.589.599
	<u>6.154.733</u>	<u>6.747.001</u>	<u>26.810.043</u>
Wervingskosten	59.586	78.753	259.558
Kosten beheer en administratie	1.722.418	1.958.089	7.314.088
Bijzondere lasten	-	3.333.333	-
	<u>7.936.737</u>	<u>12.117.176</u>	<u>34.383.689</u>

In het bestuursverslag is per doelstelling een uitgebreide toelichting opgenomen.

Werving baten	<u>2025</u>	<u>2024</u>
	€	€
Giften particulieren	41.648	38.300
Begunstigersbijdrage	282.638	271.880
Nieuwe pas begunstigers	597	480
Legaten en nalatenschappen	71.551	-
Sponsorbijdrage Eenmalig	1.080	1.000
Sponsorbijdrage Vrienden	36.250	33.257
Giften overige organisaties (zonder winststreven)	245.996	105.984
	<u>679.760</u>	<u>450.902</u>
Baten eigen fondsenwerving	679.760	450.902
Kosten eigen fondsenwerving	-59.586	-78.753
	<u>620.174</u>	<u>372.149</u>
Totaal eigen fondsenwerving	<u>620.174</u>	<u>372.149</u>
Kosten in % van baten eigen fondsenwerving	<u>8,8%</u>	<u>17,5%</u>

Kosten Aansturing en organisatie

De middelen besteed aan de productgroepen bedrijfsorganisatie en beleid/bestuur ten opzichte van de totale middelen besteed aan de doelstellingen, waarbij de grondaankopen buiten beschouwing zijn gelaten. Reden hiervoor is dat de grondaankopen sterk fluctueren over de jaren. Vanaf 2021 hebben wij de personeelskosten, geboekt op deze doelstelling door middel van doorbelastingen toegerekend aan de overige doelstellingen.

	<u>2025</u>	<u>2024</u>
	€	€
Totaal realisatie exclusief aankopen en verwervingen	7.936.737	11.933.902
Kosten Aansturing en organisatie	1.722.418	1.958.089
Kosten organisatie en administratie in % van totale last	21,7%	16,4%

	<u>2025</u>	<u>%</u>	<u>2024</u>	<u>%</u>
	€		€	
Subtotaal doelstellingen exclusief aankopen en verwervingen	6.154.733	77,55%	6.353.728	75,72%
Fondsenwervingskosten	59.586	0,75%	78.753	0,94%
Kosten Aansturing en organisatie	1.722.418	21,70%	1.958.089	23,34%
	<u>7.936.737</u>	<u>100,00%</u>	<u>8.390.570</u>	<u>100,00%</u>

Aankopen en verwervingen

	<u>2025</u>	<u>2024</u>	<u>Begroting</u>
	€	€	€
Grondverwervingen	-	393.273	-
	<u>-</u>	<u>393.273</u>	<u>-</u>

Personeelskosten

	<u>2025</u>	<u>2024</u>	<u>Begroting</u>
	€	€	€
Lonen en salarissen	3.008.384	2.804.196	3.194.672
Overige personeelskosten	123.836	194.845	190.618
Doorbelast aan Projecten	-562.292	-972.694	-715.592
	<u>2.569.929</u>	<u>2.026.347</u>	<u>2.669.698</u>

Lonen en salarissen	<u>2025</u>	<u>2024</u>	<u>Begroting</u>
	€	€	€
Totaal Lonen en salarissen	2.155.514	2.101.439	2.161.257
Mutatie vakantietoeslag verplichting	5.618	24.186	172.126
Sociale lasten	582.961	470.725	549.950
Pensioen en VUT-premies	288.420	271.947	311.339
	<u>3.032.513</u>	<u>2.868.296</u>	<u>3.194.672</u>
Ontvangen ziekengelduitkeringen	-24.128	-64.100	-
	<u>3.008.384</u>	<u>2.804.196</u>	<u>3.194.672</u>

Het gemiddeld aantal werknemers (in fte) bedroeg gedurende het verslagjaar 34,67 (2024: 36,5). De beloning van alle werknemers, inclusief de directeur volgt de beloningsstructuur van de Raam CAO Bos en Natuur Ondernemingsdeel De Landschappen. De toename van de Lonen en salarissen is toe te schrijven aan de uitbreiding van personeel, CAO verhoging salarissen van 4 %, evenals de lagere uitkering vanwege (langdurige) ziekteverzuim.

Overige personeelskosten	<u>2025</u>	<u>2024</u>	<u>Begroting</u>
	€	€	€
Reiskosten (BELAST)	1.601	1.983	2.403
Reis- en verblijfkosten (Onbelaste deel)	7.292	7.424	8.103
Thuiswerkvergoeding	380	-	4.310
Tegemoetkoming kosten woon/werk verkeer	53.613	55.777	54.842
Fietsvergoeding wg	720	379	-
Vaste kledingvergoeding -GV-	2.100	2.220	2.578
BHV vergoeding	2.366	6.294	-
Thuiswerkvergoeding	3.506	3.852	-
Totaal Secundaire arbeidsvoorwaarden	<u>71.577</u>	<u>77.928</u>	<u>72.236</u>
Attenties personeel <= € 25 incl. BTW -NW-	97	102	250
Attenties personeel > € 25 incl. BTW -WKR-	3.536	237	1.500
Kantinekosten -NW-	9.158	7.841	7.500
Overige personeelskosten -WKR-	10.766	17.161	26.560
Overige personeelskosten	1.074	14.978	5.000
Werving en Selectie	94	29.766	7.500
Opleidingskosten	15.059	21.486	45.000
Bedrijfs Hulp Verlening (BHV) kosten	4.126	-	7.500
Bedrijfskleding	4.110	25.202	12.572
Persoonlijke beschermingsmiddelen en veiligheidskleding	4.063	-33	5.000
Vakliteratuur Naslagwerken	175	177	-
Totaal Overige personeelskosten	<u>52.259</u>	<u>116.917</u>	<u>118.382</u>
	<u>123.836</u>	<u>194.845</u>	<u>190.618</u>

Uitbesteed werk	<u>2025</u>	<u>2024</u>	<u>Begroting</u>
	€	€	€
Uitzend/inleen krachten	188.494	465.306	160.000
	<u>188.494</u>	<u>465.306</u>	<u>160.000</u>
Kantoor en Algemene kosten	<u>2025</u>	<u>2024</u>	<u>Begroting</u>
	€	€	€
Kantoorartikelen	910	4.871	2.500
Boeken bibliotheek	-	98	300
Papierkosten	191	-	150
Drukwerkkosten	806	469	6.500
Abonnementen	17.376	9.476	9.300
Representatiekosten	163	25.882	-
Portokosten	7.670	6.260	8.500
Telefoonkosten	20.879	20.228	21.725
Mobiele telefoonkosten	23.205	24.455	24.500
Totaal Kantoorkosten	<u>71.201</u>	<u>91.738</u>	<u>73.475</u>
Automatiseringskosten software	250.334	320.951	222.500
Automatiseringskosten ontwikkeling (programeren)	21.182	-	-
Aanschaf en beheer hardware (ICT & Telefonie)	22.517	-	-
Administratieve ondersteuning	8.336	8.710	8.000
Administratieve vergoeding	-97	-406	1.000
Rechtsbijstandverzekering NN	1.058	-	3.500
Verzekeringen algemeen	18.459	40.305	-
Bankkosten	5.442	6.577	6.000
Betalingsverschillen	97	-179	-
Transactiekosten pin/chip	4.198	2.038	5.000
Boekresultaat Inventaris	-	1.253	-
Overige algemene kosten	3.560	3.761	1.000
Bijzondere lasten (suppletie BTW)	-99.257	-139.530	-
Totaal Algemene kosten	<u>235.828</u>	<u>243.481</u>	<u>247.000</u>
Bijzondere lasten (VGG-claim)	-	3.333.333	-
	<u>307.029</u>	<u>3.668.552</u>	<u>320.475</u>

De Algemene kosten zijn ten opzichte van 2024 vrijwel niet gestegen.

Een groot verschil is het totaalbedrag aan Kantoor en Algemene kosten door de Bijzondere lasten (VGG-claim) die in 2024 ten laste van deze kosten zijn gekomen.

Huisvestingskosten	<u>2025</u>	<u>2024</u>	<u>Begroting</u>
	€	€	€
Energiekosten	63.623	84.608	57.000
Water	1.701	-	1.500
Schoonmaakkosten	52.624	49.613	42.600
Onderhoud gebouwen	143.642	176.533	116.000
Verzekeringen opstal en inventaris	-	-	18.000
Beveiligingskosten	38.621	16.281	20.000
Belastingen (OZB)	15.303	-	15.300
Waterschapslasten	100.482	117.343	86.000
Boekresultaat Gebouwen	19	4.061	-
Overige huisvestingskstrn.	9.577	3.172	18.000
Afvalkosten kantoor	4.606	-	-
Mutatie reserve Gebouw NP	-34.932	-34.932	-
	<u>395.266</u>	<u>416.679</u>	<u>374.400</u>

De totale huisvestingskosten zijn ten opzichte van 2024 iets gedaald. Het totaal aan onderhoud gebouwen zal via de resultaatverdeling ten laste van de hiervoor bestemde reserve worden gebracht.

Overhead en bestuur	<u>2025</u>	<u>2024</u>	<u>Begroting</u>
	€	€	€
Bijdrage Unie van Landschappen	61.879	64.062	60.000
Accountantskosten	51.534	61.904	60.000
Advieskosten	68.448	2.017	15.000
Juridische kosten	13.254	25.120	12.500
Kosten bestuur	13.690	9.162	15.000
Bestuurders Aansprakelijkheidsverzekering (HDI)	2.239	-	2.500
Overige zakelijke lasten	-5.324	-	500
Kosten werving RvT leden	-	12.033	-
Dotatie voorziening dubieuze debiteuren	20.000	-	-
	<u>225.719</u>	<u>174.297</u>	<u>165.500</u>

In 2025 zijn met name de kosten van advies aanzienlijk gestegen ten opzichte van 2024.

Autokosten	<u>2025</u>	<u>2024</u>	<u>Begroting</u>
	€	€	€
Brandstof	59.253	18.235	73.000
Belasting en verzekeringen auto's	10.811	13.773	13.000
Verzekering machinepark	18.144	5.367	9.000
Onderhoud en reparatie auto's	22.227	42.719	10.000
Onderhoud en reparatie machines zelfrijdend	58.117	16.771	27.000
Onderhoud en reparatie machines NIET zelfrijdend	15.683	22.264	27.000
Boekresultaat Materieel	-42.114	-34.923	-
Overige kosten wagen- en machinepark	50.163	19.801	14.500
Totaal Kosten wagen- en machinepark	<u>192.283</u>	<u>104.007</u>	<u>173.500</u>
Brandstofkosten, buiten gebruik in 2025	-	44.634	-
Overige kstn zelfrijdend, buiten gebruik in 2025	-	5.210	-
Totaal kosten wagen- en machinepark	<u>-</u>	<u>49.845</u>	<u>-</u>
	<u>192.283</u>	<u>153.852</u>	<u>173.500</u>

In 2025 zijn met name de kosten van brandstof en onderhoud zelfrijdend toegenomen ten opzichte van 2024.

Voorlichting en Promotie	<u>2025</u>	<u>2024</u>	<u>Begroting</u>
	€	€	€
Kosten Promotie	35.479	131.862	70.000
Begunstigerskosten	58.717	835	80.000
Uitgave Blad Flevolandschap	69.008	20.633	100.000
Kosten tentoonstellingen	1.954	3.300	10.000
Kosten voorlichting	-	9.043	-
	<u>165.157</u>	<u>165.672</u>	<u>260.000</u>
Vormgevingskosten, buiten gebruik in 2025	-	7.242	-
Reclame en advertenties, buiten gebruik in 2025	-	5.611	-
Drukwerk/fotomateriaal, buiten gebruik in 2025	-	7.681	-
	<u>-</u>	<u>20.534</u>	<u>-</u>
	<u>165.157</u>	<u>186.206</u>	<u>260.000</u>

De totale kosten voor Voorlichting en Promotie zijn in 2025 lager dan in 2024.

Beheerskosten	2025	2024	Begroting
	€	€	€
Energiekosten Beheer	19.996	7.019	6.500
OZB en Waterschapslasten	8.084	8.403	19.860
Onderhoud parkeerplaatsen	1.431	215	34.000
Onderhoud kunstwerken	139	980	87.000
Beveiligingskosten Beheer	3.730	433	2.500
Werk derden	50.653	60.291	20.000
Faunabeheer	57.499	1.043	60.000
Monitoringskosten	85.368	-	75.770
Klein materiaal	12.816	-	-
Totaal Overhead / Algemeen beheer	239.715	78.384	305.630
Ziekten en plagen	4.555	5.496	15.400
Beheren schouwsloten	124.709	64.054	106.935
Overig algemeen beheer	21.362	23.709	26.850
Gehouden dieren	29.165	49.195	34.000
Rasters	20.276	5.619	50.000
Totaal Activiteiten beheer	200.067	148.073	233.185
Beheren cultuurhistorisch element (incl BRIM)	9.330	11.673	31.387
Brim uitgaven	22.703	17.425	76.500
Totaal Cultuurhistorie	32.033	29.099	107.887
Beheren poelen	2.702	14.446	19.250
Beheren waterpeil	9.734	23.443	18.000
Baggeren & herprofileren	2.997	15.720	22.000
Hooilandbeheer	24.045	4.205	17.500
Weidevogelgraslandbeheer	962	12.051	5.000
Beheren akker	2.142	1.797	2.850
Verwijderen opslag/struweel	40.454	20.685	19.500
Mantel-zoombeheer	-	-	5.000
Bosbeheer	59.956	58.278	23.000
Plantmaterialen	44.935	20.820	66.500
Laanbeheer	23.832	55.989	32.500
Griend- en hakhoutbeheer	-	-	800
Beheren knip- en scheerheg	1.817	-	-
Oeverwaluwand	7.069	-	4.000
Riet maaien	67.592	189.088	67.600
Overig natuurbeheer	17.418	20.362	44.000
Totaal Natuurbeheer	305.655	436.885	347.500
Recreatieve voorziening	18.603	17.677	48.900
Wegen en paden	85.480	94.036	68.700
Afval	10.400	16.935	7.620
Beheer Landschap	11.979	3.998	3.700
Totaal Recreatiebeheer	126.462	132.646	128.920

Klein materiaal	-	30.727	-
Beheervrijwilligers	-	956	-
Werk Derden Projecten	-	280.220	-
Vaste lasten beheer	-	583	-
Totaal Beheer Overige en oud	-	312.486	-
	<u>903.932</u>	<u>1.137.573</u>	<u>1.123.122</u>

De totale beheerkosten zijn ten opzicht van 2024 gedaald. Het merendeel van deze verlaging ligt bij het natuurbeheer.

Vrijwilligers	2025	2024	Begroting
	€	€	€
Reiskosten vrijwilligers	21.625	20.078	18.750
Kleding vrijwilligers	5.664	1.046	-
Attenties vrijwilligers	1.459	2.882	-
Opleiding vrijwilligers	6.192	1.230	-
Overige kosten vrijwilligers	10.824	16.124	19.000
	<u>45.763</u>	<u>41.360</u>	<u>37.750</u>

Vrijwilligers komen voor in de hele organisatie en zijn daarom niet onder te brengen bij één van de afdelingen. Om die reden is een aparte kostengroep aangemaakt zodat hier ook meer inzicht komt in de totalen kosten van de vrijwilligers.

Bezoekerscentra	2025	2024	Begroting
	€	€	€
Schoonmaakkosten BZC	7.706	9.081	11.500
Onderhoud BZC	6.927	15.212	16.000
Energiekosten BZC	-	1.996	6.500
Beveiligingskosten BZC	988	1.547	2.500
Kantinekosten BZC	711	1.509	550
OZB BZC	107	20.105	12.300
Telefoonkosten BZC	-	882	3.550
Kantoorkosten BZC	229	-	100
Inkoop winkel BZC	-	508	30.000
Overige kosten BZC	3.603	3.754	2.200
	<u>20.272</u>	<u>54.595</u>	<u>85.200</u>

Voor de kosten van de bezoekerscentra is eveneens een afzonderlijke kostengroep aangemaakt.

Afschrijvingskosten	<u>2025</u>	<u>2024</u>	<u>Begroting</u>
	€	€	€
Afschrijvingskosten Inventaris en ICT	35.515	34.036	48.200
Afschrijvingskosten Gebouwen	96.508	92.409	88.000
Afschrijvingskosten Materieel	132.523	141.321	140.000
	<u>264.546</u>	<u>267.766</u>	<u>276.200</u>

De hierboven vermelde bedragen waren in 2024 respectievelijk vermeld in de categorie Kantoor- en algemene kosten, Huisvestingskosten en Autokosten.

Projectlasten	<u>2025</u>	<u>2024</u>	<u>Begroting</u>
	€	€	€
Aankoop gronden	4.991	-	6.200.000
Ruimtelijke procedures en vergunningen Projecten	87.542	693.443	3.058.558
Vorbereiding	392.975	217.227	564.504
Plankosten	20.558	247.134	676.232
Inrichting buitenruimte / terrein	1.031.885	963.597	9.400.524
Tijdelijk beheer	-	-	102.000
Bouw uitkijktoren	212	-	-
Bouw expositieruimte	-	6.002	-
Inrichting expositieruimte	287	-	-
Toezicht	10.967	13.153	401.028
Administratieve lasten	41.037	5.205	-
Inhuur derden	451.053	-	8.335.000
Overige kosten	54.548	12.915	-
Totaal projectkosten	<u>2.096.055</u>	<u>2.158.675</u>	<u>28.737.846</u>
Uren projecten	562.292	972.694	-
Totale Project lasten	<u>2.658.347</u>	<u>3.131.369</u>	<u>28.737.846</u>

Saldo financiële baten en lasten

	2025	2024	Begroting
	€	€	
Resultaat effecten	173.230	268.177	271.000
Overige rente baten	-	6.566	-
Rentelasten VGG claim	-57.800	-210.000	-
	<u>115.430</u>	<u>64.743</u>	<u>271.000</u>

Resultaat effecten	2025	2024	Begroting
	€	€	
Rentebaten	60.008	17.704	15.000
Rentelasten	-	-	-
Dividend	10.127	18.885	-
Gerealiseerde en ongerealiseerde koersresultaten	126.367	274.353	286.000
Bruto beleggingsresultaat	<u>196.502</u>	<u>310.942</u>	<u>301.000</u>
Beleggingskosten	-23.272	-42.765	-30.000
Netto beleggingsresultaat	<u>173.230</u>	<u>268.177</u>	<u>271.000</u>

In 2014 is gestart met een nieuwe beleggingsportefeuille gebaseerd op een lange termijnvisie (> 7 jaar). Gedurende deze termijn vertoont de waarde van de portefeuille schommelingen. Het weergegeven resultaat per balansdatum is een moment opname en bestaat grotendeels uit een ongerealiseerd koersresultaat.

Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de stichting en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen. Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag. De bezoldiging van de bestuurders en commissarissen is opgenomen op pagina 33.

Gebeurtenissen na balansdatum

Geen

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op de Stichting van toepassing zijnde regelgeving: 'het algemene WNT-maximum'. Het algemene bezoldigingsmaximum voor 2025 is vastgesteld op €246.000 (2024: €233.000). De directeur van Het Flevo-Landschap valt met zijn bezoldiging binnen de normen.

De leden van de Raad van Toezicht zijn onbezoldigd.

Bezoldiging directie met dienstbetrekking

De Raad van Toezicht heeft, op advies van de Remuneratiecommissie, het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd. De laatste evaluatie van het beloningsbeleid heeft in 2022 plaatsgevonden.

Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt Stichting Flevo-landschap de Regeling beloning directeuren van goede doelen-organisaties (zie goededoelennederland.nl). De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging van de situatie bij directeur-bestuurder J. Ph. Makkink vond plaats door de Remuneratiecommissie. Dit leidde tot een zogenaamde BSD-score van 450 punten met een maximaal jaarinkomen van € 144.154,= (peildatum 1 juli 2025).

De voor de toetsing, aan de geldende maxima, relevante werkelijke jaarinkomens van de directie bedroegen (2025 in EUR) voor de heer J.Ph Makkink, indiensttreding 01-12-2023, (1 FTE/12 mnd.) EUR 125.594,- (inclusief pensioenpremie). Deze beloning bleef binnen de geldende maxima.

Gegevens 2025		Gegevens 2024	
bedragen x € 1		bedragen x € 1	
J.Ph. Makkink		J.Ph. Makkink	
Funcatiegegevens	Directeur – bestuurder	Funcatiegegevens	Directeur – bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01-01 t/m 31-12	Aanvang en einde functievervulling in 2024	01-01 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja	Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging		Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	114.291	Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	103.094
Beloningen betaalbaar op termijn	11.303	Beloningen betaalbaar op termijn	10.655
<i>Subtotaal</i>	125.594	<i>Subtotaal</i>	113.749
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	246.000	Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	233.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	125.594	Bezoldiging	113.749
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.		

Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder

Lid	Hoofdfunctie	Nevenfuncties
Dhr. A.N.J. Slot <i>(voorzitter RvT, lid van Remuneratie commissie)</i>	Managing Director Stichting Scheepvaart	-Directeur AZVZ Services BV -Voorzitter EFO Paardenverzekering -Penningmeester Bewonersvereniging Golfpark Lelystad
Dhr. A.J. Lok <i>(voorzitter Audit commissie)</i>	Trainer en adviseur bij Kriton B.V.	-Lid bestuur Faculty Audit & Assurance, NBA -Lid Raad van Toezicht Stichting Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland
Dhr. A.E.O. van den Berg <i>(voorzitter van Remuneratiecommissie)</i>	Directeur/eigenaar MediaActivationCo. B.V./ AS WE SPEAK Media B.V. /Sponsoringbureau B.V.	-Raad van advies CVTD -Lid Raad van Commissarissen keuken Kampioen Divisie (Coöperatie Eerste Divisie)
Mw. H.S. Boerrigter <i>(voorzitter van Kwaliteitscommissie)</i>	Programmaleider DAW- Kennisprogramma <i>(Deltaplan Agrarisch Waterbeheer)</i>	-Lid bestuur Stichting Water, Wonen en Natuur -Voorzitter RV Pontos -Belangenbehartiger Flevoland voor Stichting Wandelnet
Dhr. P.G.A.M. Persoon <i>(lid van Kwaliteitscommissie)</i>		-Coördinator Vrijwilligersmanagement Rode kruis Almere -Voorzitter adviescommissie RegioDeal Nieuw Land
Mw. C. Huberts <i>(lid van Audit Commissie)</i>	Directeur/eigenaar van Chuberts Strategisch Advies	-Lid bestuur Stichting Leergeld Randmeren -Jurylid PMO-Global Awards

E ONDERTEKENING VAN DE JAARREKENING

Lelystad, .. juni 2026

Directeur-bestuurder:
J.Ph. Makkink

Raad van Toezicht:
A.N.J. Slot
A.J. Lok
A.E.O. van den Berg
H.S. Boerrigter
C.J.W.L. Huberts
P.G.A.M. Persoon

De Raad van Toezicht heeft de opgestelde jaarrekening vastgesteld op .. juni 2026.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van toezicht van Stichting Flevo-landschap

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2025

Ons Oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2025 van Stichting Flevo-Landschap gecontroleerd. Naar ons oordeel geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Flevo-Landschap op 31 december 2025 en van het resultaat over 2025 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 'Fondsenwervende organisaties' en met de bepalingen van en krachtens de Wet Normering Topinkomens (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2025;
2. de staat van baten en lasten over 2025;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het controleprotocol WNT 2025 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Flevo-Landschap zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2025 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die o.a. bestaat uit het bestuursverslag en de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in RJ-Richtlijn 650 "Fondsenwervende organisaties" en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 "Fondsenwervende organisaties".

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 "Fondsenwervende organisaties" en met de bepalingen van en krachtens de Wet Normering Topinkomens (WNT).

In dit kader is de directie tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de stichting in staat is om haar activiteiten in continuïteit voor te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fraude en fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Tynaarlo, 16 juni 2026

Afier Auditors B.V.

Mevrouw T.H. Velvis-Hoiting RA